

VYSOKÁ ŠKOLA BÁŇSKÁ – TECHNICKÁ UNIVERZITA OSTRAVA
EKONOMICKÁ FAKULTA

KATEDRA ÚČETNICTVÍ

Ekonomické aspekty provozování lékařské praxe
Economic Aspects of Medical Care

Student: Bc. Kamila Židková
Vedoucí diplomové práce: Ing. Zuzana Rylová, Ph.D.

Ostrava 2010

Místopřísežně prohlašuji, že jsem celou práci včetně přílohy vypracovala samostatně.

Datum:.....

Podpis:.....

OBSAH

1. Úvod	- 1 -
2. Seznámení s problematikou provozování lékařské praxe	- 2 -
2.1 Zdravotnická zařízení	- 2 -
2.2 Nestátní zdravotnické zařízení.....	- 4 -
3. Analýza činnosti lékaře jako fyzické a právnické osoby	- 12 -
3.1 Soukromá praxe provozovaná fyzickou osobou	- 12 -
3.2 Soukromá praxe provozovaná právnickou osobou	- 16 -
3.3 Lékař jako zaměstnanec	- 23 -
4. Komparace ekonomických aspektů provozování lékařské praxe	- 27 -
   fyzickou a právnickou osobou	- 27 -
4.1 Daň z příjmů	- 27 -
4.1.1 Lékařská praxe provozovaná fyzickou osobou	- 28 -
4.1.2 Lékařská praxe provozovaná společností s ručením omezeným.....	- 34 -
4.1.3 Porovnání provozování lékařské praxe fyzickou osobou a s.r.o.	- 40 -
4.2 Prodej lékařské praxe.....	- 43 -
4.2.1 Prodej lékařské praxe a daň z příjmů	- 43 -
4.2.1.1 Prodej lékařské praxe provozované fyzickou osobou	- 44 -
4.2.1.2 Prodej lékařské praxe provozované s.r.o.....	- 52 -
4.2.2 Komparace prodeje lékařské praxe provozované s.r.o. a fyzickou osobou	- 53 -
4.3 Dědění lékařské praxe.....	- 53 -
4.4 Podnikatelské ručení	- 54 -
5. Závěr	- 55 -
Seznam použité literatury	- 57 -
Seznam zkratk	
Prohlášení o využití výsledků diplomové práce	
Příloha	

1. Úvod

V poslední době nabývá na významu otázka, zda provozovat soukromou lékařskou praxi jako fyzická osoba nebo jako obchodní společnost. Volba právní formy se může v konečném důsledku jevit jako klíčové rozhodnutí, a to zejména v problémových situacích jako je například prodej a dědění lékařské praxe, nebo neúspěch v podnikání. Při rozhodování, zda pro provozování lékařské praxe zvolit právní formu fyzické či právnické osoby může brát lékař v úvahu nejrůznější faktory.

Diplomová práce je zaměřena na vybrané faktory ovlivňující rozhodnutí provozovatele při volbě právní formy pro provozování soukromé lékařské praxe. Cílem práce je porovnat provozování soukromé lékařské praxe fyzickou osobou a společností s ručením omezeným z hlediska těchto vybraných faktorů.

Úvodní kapitola je zaměřena především na požadavky na provozovatele nestátního zdravotnického zařízení, dále na základní předpoklady výkonu lékařského povolání a vedení soukromé lékařské praxe. V další kapitole je pozornost soustředěna na obecnou analýzu situace lékaře, který provozuje nestátní zdravotnické zařízení jako fyzická osoba anebo jako jediný společník společnosti s ručením omezeným. Analýza se týká oblasti zdaňování příjmů plynoucích lékaři z provozu lékařské praxe, problematiky daně z přidané hodnoty vztahující se k zdravotnickým službám a zdravotnickému zboží, vedení účetní evidence, dědění a prodeje lékařské praxe. Pozornost je věnována i situaci lékaře, který je pouze zaměstnancem zdravotnického zařízení a neprovozuje lékařskou praxi. Obsahem poslední kapitoly je komparace provozování lékařské praxe fyzickou osobou a jediným společníkem společnosti s ručením omezeným z hlediska vybraných faktorů, kterými jsou zdanění příjmů plynoucích z provozování lékařské praxe, prodej lékařské praxe, dědění lékařské praxe a podnikatelské ručení. Komparace oblasti zdanění příjmů a prodeje lékařské praxe je provedena na základě modelového příkladu.

2. Seznámení s problematikou provozování lékařské praxe

Lékařskou praxi netvoří jen místnost vybavená různými přístroji, nábytkem a kartotékou, jak by se na první pohled mohlo zdát. K hmotnému vybavení je třeba přičíst i hodnotu nehmotných a osobních složek, jako je například dobrá pověst lékaře, lokalita, v níž je praxe provozována, nebo také know-how, které je možné chápat jako vztah lékaře ke svým pacientům či jako samotný počet pacientů v kartotéce. Lékařská praxe je funkčním celkem, určeným a způsobilým k poskytování zdravotní péče.

Provozování lékařské praxe zahrnuje také tvorbu a udržování specifických vztahů a vazeb s okolním prostředím. Kromě vazeb mezi lékařem a jeho pacienty je důležitá také oblast vztahů ke zdravotním pojišťovnám, k orgánům územní samosprávy, zájmovým a profesním organizacím, k dalším státním i nestátním subjektům a zejména k veřejnosti, jíž je poskytování zdravotní péče určeno.

2.1 Zdravotnická zařízení

Zdravotnická zařízení je možno podle osoby provozovatele rozdělit na zdravotnická zařízení státu a nestátní zdravotnická zařízení. Za nestátní zdravotnická zařízení lze považovat nejen soukromá zařízení provozovaná fyzickými a právnickými osobami, ale i zdravotnická zařízení, jež jsou zřizována krajskými (dříve okresními) úřady a obcemi.

Podle Vyhlášky Ministerstva zdravotnictví České republiky č. 394/1991 Sb. lze za zdravotnická zařízení státu považovat následující zařízení, která ministerstvo zřizuje jako rozpočtové nebo příspěvkové organizace s právní subjektivitou:

- **Fakultní nemocnice**, které slouží jako výukové základny lékařských a farmaceutických fakult a pro další vzdělávání lékařů a farmaceutů.
- **Další nemocnice**, které poskytují specializovanou a zvláště specializovanou diagnostickou a léčebnou péči v působnosti ministerstva zdravotnictví.
- **Vybrané odborné léčebné ústavy**, jež jsou přímo řízeny ministerstvem zdravotnictví. Jedná se o psychiatrické léčebny, ústav radiační onkologie, rehabilitační ústavy, dětské léčebny a TRN léčebny (léčebny tuberkulózy a respiračních nemocí).

- **Krajské hygienické stanice**, které jsou v řídicí působnosti ministerstva zdravotnictví prostřednictvím hlavního hygienika České republiky. Provádějí specializovaná vyšetření a výkony, které nemohou být zajištěny okresními hygienickými stanicemi nebo které svým rozsahem přesahují rámec okresu anebo které si krajský hygienik (případně hygienik hlavního města Prahy) vyhradí, a dále úkoly uložené hlavním hygienikem.

Vyhláška Ministerstva zdravotnictví České republiky č. 242/1991 Sb. stanoví soustavu zdravotnických zařízení zřizovaných krajskými (okresními) úřady a obcemi. Jedná se o následující zdravotnická zařízení:

- **Okresní hygienické stanice** provádějí nebo navrhují soubory základních terénních vyšetření a opatření. Přípravují podklady pro opatření, která činí okresní hygienik jako orgán hygienické služby a podílejí se na jejich výkonu. Zajišťují odborné vedení ostatních zdravotnických zařízení a jejich pracovníků na úseku hygieny a boje proti přenosným nemocem.
- **Zařízení ambulantní péče**, jejichž základním článkem jsou ordinace praktických lékařů pro dospělé, ordinace praktických lékařů pro děti a dorost, ordinace ženských lékařů, stomatologů, případně ordinace dalších odborných lékařů.
- **Nemocnice** poskytují obyvatelům ambulantní a lůžkovou základní a specializovanou diagnostickou a léčebnou péči, jejíž součástí jsou i nezbytná preventivní opatření.
- **Odborné léčebné ústavy** plní úkoly podle svého odborného zaměření a podle koncepcí příslušných medicínských oborů. Odbornými léčebnými ústavami jsou léčebny pro dlouhodobě nemocné, léčebny tuberkulózy a respiračních nemocí, psychiatrické léčebny, rehabilitační ústavy, lázeňské léčebny, ozdravovny pro děti a dospělé a sanatoria.
- **Zařízení lékárenské péče** zajišťují léky a zdravotnické potřeby pro nemocné. Lékárny zabezpečují přípravu, výdej, kontrolu a dispenzaci léčiv a zdravotnických potřeb ve spolupráci s ostatními zdravotnickými zařízeními. Laboratoř pro kontrolu léčiv kontroluje léčiva pro lékárenská zařízení, organizace pro zásobování léčivými a zdravotnickými potřebami.

- **Zvláštní dětská zařízení**, kterými jsou kojenecké ústavy, dětské domovy, jesle a mateřské školy.

2.2 Nestátní zdravotnické zařízení

Nestátní zdravotnické zařízení vymezuje zákon č. 160/1992 Sb., o zdravotní péči v nestátních zdravotnických zařízeních, jako jiné zdravotnické zařízení, než zdravotnické zařízení státu. Provozovat nestátní zdravotnické zařízení může fyzická i právnická osoba, která získala příslušné oprávnění.

Poskytování zdravotnické péče v nestátním zdravotnickém zařízení

V nestátním zdravotnickém zařízení lze poskytovat poradenskou, ošetrovatelskou, diagnostickou, preventivní, rehabilitační, lázeňskou, léčebnou a lékárenskou zdravotní péči. Je možno poskytovat péči ambulantní i ústavní, včetně poskytování prostředků zdravotnické techniky a dopravní zdravotnické služby sloužící k přepravě nemocných. V nestátním zdravotnickém zařízení nelze poskytovat zdravotní péči vyhrazenou podle zvláštních právních předpisů státu.

Aby mohl být zahájen provoz v nestátním zařízení, je nutné splnit zákonné požadavky vymezené v § 4 zákona č. 160/1992 Sb., které jsou blíže specifikované ve zvláštních vyhláškách ministerstva zdravotnictví. Zařízení musí splňovat především hygienické nároky, technické a věcné požadavky na vybavení zdravotnických zařízení.

Hygienické požadavky jsou velmi podrobně upraveny v druhé části vyhlášky ministerstva zdravotnictví č. 195/2005 Sb. Při příjmu a ošetřování pacientů jsou zdravotničtí pracovníci například povinni:

- nosit čisté osobní ochranné prostředky vyčleněné pouze pro vlastní oddělení; při práci na jiném pracovišti používat ochranné prostředky tohoto pracoviště; zdržet se nošení šperků, hodinek a umělých nehtů na ruce v operačních provozech a v lůžkových částech zdravotnických zařízení,
- přistupovat k vyšetřování a léčení až po umytí rukou; provést dezinfekci rukou vždy po zdravotnických výkonech u fyzických osob, po manipulaci s biologickým materiálem a použitým prádlem, před každým parenterálním výkonem, při uplatňování bariérového ošetrovacího režimu k zabránění

vzniku nemocničních nákaz; k utírání rukou používat jednorázový materiál uložený v krytých zásobnicích,

- využívat při ošetřování fyzických osob bariérové ošetřovací techniky na všech pracovištích,
- používat k parenterálním zákrokům pouze sterilní nástroje a sterilní pomůcky; pro každého pacienta používat vždy samostatnou sterilní jehlu a sterilní stříkačku,
- a další.

Dále je ve vyhlášce věnována pozornost nárokům na sterilizaci, dezinfikaci, manipulaci s prádlem nebo úklidu prostor zařízení léčebně preventivní péče a ústavů sociální péče.

Vyhláškou ministerstva zdravotnictví č. 49/1993 Sb. jsou stanoveny technické a věcné požadavky na vybavení zdravotnických zařízení ambulantní péče, lékařské péče, zdravotnické záchranné služby a dopravy nemocných a raněných. V případě ostatních zdravotnických zařízení jsou technické a věcné požadavky na jejich vybavení uvedeny v typizačních směrnících.

V příloze vyhlášky jsou stanoveny tyto obecné technické a věcné požadavky na vybavení zdravotnického zařízení:

- musí tvořit provozně uzavřený celek,
- musí být umístěno tak, aby k němu byl umožněn snadný přístup pacientů a příjezd motorových vozidel,
- musí být umístěno v nebytových prostorech objektů se zdravotně nezávadným provozem,
- musí být vybaveno schválenou přístrojovou zdravotnickou technikou,
- musí mít zajištěnou dodávku pitné vody a odvod odpadních vod,
- musí být vybaveno dostupnou telefonní linkou.

Specifické požadavky se pak týkají zabezpečení přímého denního osvětlení a větrání okny, dodržení parametrů světlé výšky, parametrů vzdušného prostoru a volné podlahové plochy na osobu a parametrů mikroklimatických podmínek v provozních místnostech.

Povinnosti nestátních zařízení (§ 5 zák. č. 160/1992 Sb.)

Nestátní zdravotnické zařízení je povinno poskytovat jen druh a rozsah zdravotní péče stanovený v rozhodnutí o registraci a předem informovat, jaký druh zdravotní péče, v jakém rozsahu a za jakých podmínek jej poskytuje. V případě potřeby musí při poskytování zdravotní péče spolupracovat i s jinými zdravotnickými zařízeními. Je nezbytné, aby nestátní zařízení zabezpečilo vedení provozní a zdravotnické dokumentace a plnění úkolů pro všeobecnou a zdravotnickou informační soustavu.

Nestátní zařízení musí rovněž uzavřít smlouvu s krajem příslušným k vydání rozhodnutí o oprávnění, jestliže o to požádá z důvodu zajištění zdravotní péče v obvodu své působnosti. Na základě této smlouvy je nestátní zařízení povinno se v únosné míře podílet na zajištění potřebných zdravotnických služeb, zejména pohotovostní služby včetně lékařské služby první pomoci, zdravotní péče při hromadných nehodách, otravách a přírodních katastrofách, nařízených šetření, prohlídek a opatření v souvislosti s protiepidemickými opatřeními, prohlídek a posuzování zdravotní způsobilosti osob (např. v odvodním řízení, na vyžádání státních orgánů apod.).

Oprávnění k provozování nestátního zdravotnického zařízení

Oprávnění k provozování nestátního zdravotnického zařízení vzniká rozhodnutím o registraci, které vydá místně příslušný krajský úřad (místní příslušnost je vázána na místo provozování zdravotnického zařízení). V případě, kdy je provozovatelem nestátního zdravotnického zařízení v hlavním městě Praze fyzická osoba nebo jiná právnická osoba než městská část nebo hlavní město Praha, vzniká oprávnění k provozování zdravotnického zařízení rozhodnutím o registraci obvodním úřadem. Jestliže je provozovatelem nestátního zdravotnického zařízení v hlavním městě Praze městská část, vzniká oprávnění rozhodnutím o registraci Magistrátním úřadem hlavního města Prahy. Oprávnění k provozování nestátního zdravotnického zařízení, jehož provozovatelem je hlavní město Praha vzniká rozhodnutím o registraci ministerstvem zdravotnictví České republiky.

Registrace (§ 9 - § 13 zák. č. 160/1992 Sb.)

Provozuje-li nestátní zdravotnické zařízení fyzická osoba, musí splňovat následující podmínky registrace:

- **plná způsobilost k právním úkonům,**
- **bezúhonnost** – za bezúhonnou se považuje ta osoba, která nebyla pravomocně odsouzena pro trestný čin, ani nebyla pravomocně odsouzena pro trestný čin spáchaný z nedbalosti v souvislosti s poskytováním zdravotní péče,
- **odborná způsobilost** k výkonu povolání lékaře se získává absolvováním nejméně šestiletého prezenčního studia, které obsahuje teoretickou a praktickou výuku v akreditovaném zdravotnickém magisterském studijním programu všeobecné lékařství; jde-li o odbornou způsobilost k výkonu povolání zubního lékaře absolvováním nejméně pětiletého prezenčního studia, které obsahuje teoretickou a praktickou výuku v akreditovaném magisterském studijním programu zubní lékařství, případně stomatologie; jde-li o odbornou způsobilost k výkonu povolání farmaceuta absolvováním nejméně pětiletého prezenčního studia v akreditovaném zdravotnickém magisterském studijním programu farmacie obsahujícím teoretickou a praktickou výuku, z toho nejméně šest měsíců praxe v lékárně,
- **zdravotní způsobilost** – dokládá se lékařským posudkem registrujícího nebo jiného praktického lékaře.

Provozuje-li nestátní zdravotnické zařízení právnická osoba nebo fyzická osoba, která nemá odbornou způsobilost odpovídající druhu a rozsahu zdravotní péče poskytované nestátním zdravotnickým zařízením, je povinna ustanovit odborného zástupce, který splňuje podmínku plné způsobilosti k právním úkonům, bezúhonnosti, odborné a zdravotní způsobilosti. Odborný zástupce odpovídá za odborné vedení nestátního zdravotnického zařízení. Pokud odborný zástupce není společníkem obchodní společnosti, která je provozovatelem nestátního zdravotnického zařízení, musí být k provozovateli v pracovním poměru nebo v obdobném pracovněprávním vztahu.

Orgán příslušný k registraci (krajský úřad, Magistrát hlavního města Prahy, Ministerstvo zdravotnictví České republiky) provede registraci na základě žádosti provozovatele nestátního zdravotnického zařízení.

Samotná žádost o registraci musí podle zákona č. 160/1992 Sb. obsahovat:

- jméno, příjmení, trvalý pobyt a rodné číslo, je-li provozovatelem nestátního zařízení fyzická osoba; je-li provozovatelem nestátního zařízení právnická osoba, název, sídlo, právní formu, jméno, příjmení, trvalý pobyt a rodné číslo osoby nebo osob, které jsou statutárním orgánem a jméno, příjmení, trvalý pobyt a rodné číslo odborného zástupce,
- druh a rozsah poskytování zdravotní péče,
- místo provozování nestátního zařízení včetně uvedení vlastnického a nájemního vztahu,
- den zahájení provozování nestátního zařízení.

Žadatel o registraci je dále povinen k žádosti připojit následující doklady:

- doklad o vzdělání,
- doklad o zdravotní způsobilosti,
- souhlas orgánu příslušného k registraci s personálním a věcným vybavením, s druhem a rozsahem zdravotní péče poskytované nestátním zařízením; jde-li o provozování lékárny, vydává osvědčení o věcném a technickém vybavení Státní ústav pro kontrolu léčiv,
- provozní řád, schválený příslušným orgánem veřejného zdraví,
- souhlas ministerstva zdravotnictví s prováděním postupů a metod asistované reprodukce, jde-li o provádění metod a postupů asistované reprodukce,
- osvědčení k výkonu zdravotnického povolání bez odborného dohledu vydané ministerstvem zdravotnictví podle zvláštního právního předpisu, kterým je zákon č. 96/2004 Sb., o podmínkách získávání a uznávání způsobilosti k výkonu nelékařských zdravotnických povolání a k výkonu činností souvisejících s poskytováním zdravotní péče a o změně některých souvisejících zákonů,
- souhlas Státního ústavu pro kontrolu léčiv s věcným a technickým vybavením, jde-li o provozování výdejny zdravotnických prostředků,

- souhlas Českého inspektorátu lázní a zřidel, jde-li o provozování nestátního zařízení lázeňské péče,
- smlouvu se státním zdravotnickým zařízením nebo nestátním zařízením, jejíž účinnost je podmíněna rozhodnutím o registraci, jde-li o poskytování zdravotní péče na základě nájemní smlouvy, přičemž smlouva o nájmu nebo o podnájmu nesmí omezovat nájemce či podnájemce ve svobodném výkonu povolání.

Pokud žádost neobsahuje výše uvedené údaje nebo k ní nejsou připojeny potřebné doklady, vrátí ji orgán příslušný k registraci žadateli k doplnění. Nedoplní-li žadatel chybějící údaje, orgán příslušný k registraci žádost zamítne.

Dojde-li ke změně údajů obsažených v rozhodnutí nebo ke změně dokladů, které se k žádosti o registraci povinně přikládají, vzniká provozovateli nestátního zdravotnického zařízení povinnost oznámit tyto změny orgánu příslušnému k registraci, a to ve lhůtě 15 dnů. Orgán příslušný k registraci rozhodne o změně, případně registraci zruší. Pokud se změny týkají povinně přikládaných dokladů, vyžádá si před vydáním rozhodnutí vyjádření příslušné Komory nebo orgánů, jichž se změny týká.

Orgán příslušný k registraci rozhodne o zrušení registrace v těchto případech:

- provozovatel nestátního zdravotnického zařízení pozbyl osvědčení nebo souhlas nebo způsobilost k výkonu zdravotnického povolání podle zvláštních právních předpisů (zákon č. 95/2004 Sb.) nebo povolení,
- došlo nebo dochází k závažnému nebo opakovanému porušení hygienických a protiepidemických zásad na provoz zdravotnických zařízení, zjištěnému orgánem ochrany veřejného zdraví,
- provozovatel nestátního zdravotnického zařízení o zrušení registrace požádal; žádost o zrušení registrace podává tři měsíce přede dnem, od něhož žádá registraci zrušit.

Orgán příslušný k registraci může rovněž registraci zrušit, jestliže provozovatel porušuje podmínky nebo povinnosti vyplývající z rozhodnutí o registraci, ze zákona o zdravotní péči v nestátních zdravotnických zařízeních, ze zákona o Všeobecné zdravotní pojišťovně České republiky, případně požaduje v rozporu s obecně závaznými právními předpisy finanční úhradu za zdravotní péči nebo za přijetí pacienta do péče.

Orgán příslušný k registraci zašle opis rozhodnutí o změně nebo zrušení registrace orgánu vykonávajícímu správu daně, orgánu státní statistiky, příslušné stavovské profesní organizaci ustavené zákonem (Komoře) a zdravotní pojišťovně, s níž je zdravotnické zařízení ve smluvním vztahu. Je-li provozovatelem nestátního zdravotnického zařízení fyzická osoba, zašle opis rozhodnutí také orgánu, který provádí její sociální zabezpečení.

Smlouva o poskytování zdravotní péče

Zákon o veřejném zdravotním pojištění č. 48/1997 Sb. stanoví, že Veřejná zdravotní pojišťovna a ostatní zdravotní pojišťovny, které jsou zřízeny podle zvláštního zákona (zákon ČNR č. 280/1992 Sb., o resortních, oborových, podnikových a dalších zdravotních pojišťovnách), uzavírají se zdravotnickými zařízeními smlouvy, na jejichž základě je zajišťováno věcné plnění při poskytování zdravotní péče pojištěncům.

Smlouvu o poskytování zdravotní péče je možné uzavřít jen na ty druhy zdravotní péče, které je zdravotnické zařízení oprávněno poskytovat. V případě poskytnutí nutné a neodkladné zdravotní péče pojištěnci není smlouva o poskytování zdravotní péče vyžadována.

Smlouva se řídí rámcovou smlouvou, která je výsledkem dohodovacího řízení mezi zástupci svazů zdravotních pojišťoven a zástupci příslušných skupinových smluvních zdravotnických zařízení zastupovaných svými zájmovými sdruženími. Ministerstvo zdravotnictví pak jednotlivé rámcové smlouvy posuzuje, zda jsou v souladu s legislativou a veřejným zájmem na zajištění kvality a dostupnosti zdravotní péče, fungování systému zdravotnictví a jeho stability v rámci finančních možností systému veřejného zdravotního pojištění. Následně rámcové smlouvy vydá jako vyhlášku.

Sítě zdravotnických zařízení

Zákon o veřejném zdravotním pojištění ukládá zdravotním pojišťovnám povinnost zajistit svým pojištěncům poskytování zdravotní péče. Každá zdravotní pojišťovna tak činí prostřednictvím své sítě smluvních zdravotnických zařízení, respektive prostřednictvím zdravotnických zařízení, s nimiž má uzavřenu smlouvu o poskytování a úhradě zdravotní péče.

Před uzavřením smlouvy o poskytování a úhradě zdravotní péče se koná výběrové řízení na návrh zdravotní pojišťovny nebo zdravotnického zařízení oprávněného

poskytovat zdravotní péči v příslušném oboru. Výběrové řízení vyhlašuje krajský úřad (v hlavním městě Praze Magistrát hlavního města Prahy) místně příslušný dle místa provozování zdravotnického zařízení. Výběrové řízení na poskytování ústavní a lázeňské zdravotní péče vyhlašuje ministerstvo zdravotnictví.

Vyhlášení výběrového řízení musí podle zákona o veřejném zdravotním pojištění obsahovat tyto údaje:

- rozsah zdravotní péče a území, pro které má být poskytována,
- označení zdravotní pojišťovny, je-li zdravotní pojišťovna navrhovatelem výběrového řízení,
- lhůtu, ve které lze podat nabídku; lhůta nesmí být kratší než 30 pracovních dnů,
- místo pro podání přihlášky.

Vyhlašovatel zřizuje pro každé výběrové řízení komisi, která o jeho průběhu a výsledku vyhotoví zápis. Zápis musí obsahovat jména členů komise a stanovení pořadí přihlášek s uvedením počtu získaných hlasů. Podepisují jej všichni přítomní členové a předseda komise.

Výběrové řízení se nekoná, jde-li o:

- zdravotnická zařízení lékárenské péče,
- zdravotnická zařízení Vězeňské služby České republiky,
- případy rozšíření sítě již smluvního zdravotnického zařízení zdravotnické záchranné služby,
- uzavírání nové smlouvy o poskytování a úhradě zdravotní péče, pokud se jedná o smluvní vztah se stejným subjektem a současně nedochází k rozšíření rozsahu poskytované zdravotní péče,
- případ změny právní formy zdravotnického zařízení, nedochází-li k rozšíření rozsahu poskytované zdravotní péče.

Zdravotní pojišťovna sice přihlíží k výsledku výběrového řízení při uzavírání smluv o poskytování a úhradě zdravotní péče, avšak nemusí se jím řídit. Výsledek výběrového řízení totiž nezakládá právní nárok na uzavření smlouvy se zdravotní pojišťovnou.

3. Analýza činnosti lékaře jako fyzické a právnické osoby

Lékař se může rozhodnout, zda bude vykonávat svou činnost jako zaměstnanec nemocnice nebo obdobného zdravotnického zařízení, soukromého zdravotnického zařízení provozovaného jiným lékařem (fyzickou či právnickou osobou), případně jako zaměstnanec zdravotnického řetězce, anebo se rozhodne provozovat svou vlastní soukromou praxi jako podnikatel. Každá alternativa přináší výhody, ale i určitá úskalí, která by měl lékař při svém rozhodování vzít v úvahu.

3.1 Soukromá praxe provozovaná fyzickou osobou

Ustanovení § 3 živnostenského zákona vymezuje fyzické osoby, jejichž činnost není živností. Jedná se mimo jiné o činnost lékařů, zubních lékařů a farmaceutů, nelékařských zdravotnických pracovníků při poskytování zdravotní péče, přírodních léčitelů, veterinárních lékařů, dalších veterinárních pracovníků, včetně pracovníků veterinární asanace a osob vykonávajících odborné práce při šlechtitelské a plemenářské činnosti v chovu hospodářských zvířat.

Lékař, fyzická osoba, podniká samostatně vlastním jménem a na vlastní odpovědnost na základě oprávnění podle zvláštních právních předpisů. Nezapisuje se do živnostenského ani obchodního rejstříku. Za závazky ručí celým svým majetkem, tzn. že se ručení nevztahuje pouze na jeho obchodní majetek, ale také na majetek osobní. Pokud lékař hodlá použít ke své podnikatelské činnosti majetek (nebo jeho část) zahrnutý do společného jmění manželů, musí k tomu získat souhlas druhého manžela.

Účetní evidence

Podle § 1 zákona o účetnictví jsou účetní jednotkou, a mají tedy povinnost vést účetnictví, ty fyzické osoby, které:

- jsou jako podnikatelé zapsány v obchodním rejstříku,
- jsou podnikateli a jejich obrat podle zákona o dani z přidané hodnoty, včetně plnění osvobozených od této daně, jež nejsou součástí obratu, v rámci jejich podnikatelské činnosti přesáhl za bezprostředně

předcházející kalendářní rok částku 25 milionů Kč, a to od prvního dne kalendářního roku,

- vedou účetnictví na základě svého vlastního rozhodnutí,
- jsou podnikateli a jsou účastníky sdružení bez právní subjektivity, pokud alespoň jeden z účastníků tohoto sdružení je výše uvedenou osobou,
- mají povinnost vést účetnictví uloženou zvláštním právním předpisem.

Ve většině případů podnikající fyzické osoby vedou daňovou evidenci podle § 7b zákona o daních z příjmů (dále jen ZDP). Daňová evidence obsahuje údaje o příjmech a výdajích, v členění potřebném pro zjištění základu daně a o majetku a závazcích. Způsob či forma vedení této evidence není stanovena žádným právním předpisem. Záleží pouze na samotném poplatníkovi (podnikateli), jaký způsob vedení daňové evidence zvolí. Důležité při tom je, aby byl při případné daňové kontrole schopen na výzvu správce daně prokázat pravdivost všech skutečností, které je povinen uvádět v daňovém přiznání, hlášení a vyúčtování. Poplatník je povinen uschovávat daňovou evidenci za všechna zdaňovací období, pro která neskončila lhůta pro vyměření daně, stanovená zákonem o daních z příjmů nebo zákonem o správě daní a poplatků.

Daň z přidané hodnoty

Zdravotnické služby a zboží jsou od daně z přidané hodnoty osvobozeny bez nároku na odpočet daně. Subjekty oprávněné poskytovat zdravotnické služby se tak nestávají plátcí daně z přidané hodnoty a nemusí vést průkaznou evidenci daně z přidané hodnoty podle zákona o dani z přidané hodnoty.

Zdravotnickými službami se podle § 58 zákona o dani z přidané hodnoty rozumí služby zdravotní péče a související služby poskytované oprávněnými subjekty (subjekty podle zákona č. 20/1966 Sb., o péči o zdraví lidu a zákona č. 160/1992 Sb., o zdravotní péči v nestátních zdravotnických zařízeních) pacientům a osobám, jímž je taková péče určena, vymezené zákonem o veřejném zdravotním pojištění. Za zdravotnické služby nejsou považována plnění uskutečňována očními optiky.

Od daně z přidané hodnoty je dále osvobozeno:

- dodání lidské krve a jejích složek, lidských orgánů, tkání a mateřského mléka,
- dodání stomatologických výrobků, které jsou zdravotnickými prostředky podle zvláštních právních předpisů, stomatologickými laboratořemi včetně oprav tohoto zboží,
- poskytování dopravních zdravotnických služeb oprávněnými osobami za použití prostředků pro dopravu k tomuto účelu zvlášť konstruovaných nebo upravených,
- zdravotní pojištění podle zákona o veřejném zdravotním pojištění.

Od daně z přidané hodnoty není osvobozen výdej nebo prodej léčiv, potravin pro zvláštní výživu a zdravotnických prostředků na lékařský předpis i bez lékařského předpisu.

Daň z příjmů

Od 1. ledna 2008 je platná jednotná sazba daně z příjmů fyzických osob ve výši 15 % ze základu daně. Základem daně dle § 7 ZDP se obecně rozumí částka, o kterou zdanitelné příjmy v zdaňovacím období (zdaňovacím obdobím pro všechny fyzické osoby je kalendářní rok) převyšují výdaje prokazatelně vynaložené na jejich dosažení, zajištění a udržení. Lékař provozující soukromou praxi jako fyzická osoba má příjmy podle § 7 odst. 1 písm. c) zákona o daních z příjmů – příjmy z jiného podnikání podle zvláštních předpisů. Poplatník (podnikatel) se může rozhodnout, zda-li uplatní výdaje prokazatelně vynaložené na dosažení, zajištění a udržení příjmu, nebo zda využije možnosti uplatnit výdaje vypočtené procentem z příjmů. Za zdaňovací období započaté v roce 2010 si může poplatník uplatnit podle ustanovení § 7 odst. 7 písm. c) ZDP výdaje ve výši 40 % z příjmů, přičemž platí, že v částce výdajů jsou zahrnuty veškeré výdaje poplatníka vynaložené v souvislosti s dosahováním příjmů z podnikání.

Poplatník uplatňující výdaje prokazatelně vynaložené na dosažení, zajištění a udržení příjmu je povinen vést daňovou evidenci podle § 7b ZDP. Rozhodne-li se uplatňovat výdaje procentem z příjmů, má povinnost vždy vést záznamy o příjmech a evidenci pohledávek vzniklých v souvislosti s podnikatelskou činností.

Zjištěný základ daně je možné snížit o jeho nezdanitelnou část (§ 15 ZDP) a o odpočitatelné položky od základu daně (§ 34 ZDP). Z takto upraveného základu daně zaokrouhleného na celá sta Kč dolů se vypočte 15% daň z příjmů fyzických osob. Od vypočtené částky daně je možno odečíst příslušné slevy na dani podle pravidel vymezených v § 35 a následujících ZDP.

Dědění praxe

Lékařská praxe, respektive nestátní zdravotnické zařízení, provozované fyzickou osobou není předmětem dědického řízení. Úmrtím lékaře (provozovatele praxe) zaniká registrace nestátního zdravotnického zařízení. Převést na dědice nelze ani smlouvy o poskytování a úhradě zdravotní péče uzavřené se zdravotními pojišťovnami. Zdědit lze pouze movitý a nemovitý majetek nestátního zařízení, který je samostatně jen velmi těžko prodejný. Úmrtím provozovatele tak klesne tržní hodnota lékařské praxe na zlomek své původní hodnoty.

Prodej praxe

Prodej lékařské praxe, která je provozována fyzickou osobou, uskutečnit lze, ale přináší s sebou komplikace. V rámci prodeje praxe totiž nedochází k přechodu registrace nestátního zdravotnického zařízení na kupujícího, nepřechází však ani smlouvy se zdravotními pojišťovnami o poskytování a úhradě zdravotní péče.

Převod praxe lze realizovat na základě smlouvy o prodeji podniku (§ 476 až § 488a obchodního zákoníku), nebo na základě kupní smlouvy (§ 409 až § 470 obchodního zákoníku, případně § 588 a následující občanského zákoníku) o prodeji hmotného a nehmotného majetku nestátního zdravotnického zařízení.

Smlouvou o prodeji podniku se prodávající zavazuje předat kupujícímu podnik a převést na něj vlastnické právo k podniku a kupující se zavazuje převzít závazky prodávajícího související s podnikem a zaplatit kupní cenu. Smlouva musí mít písemnou formu, jinak je neplatná. Účinnost smlouvy je obvykle vázána na tzv. odkládací podmínku. Odkládací podmínka bude splněna, pokud dojde k uzavření nové smlouvy o poskytování a úhradě zdravotní péče mezi kupujícím a příslušnými zdravotními pojišťovnami a zároveň k získání registrace kupujícího na místě původního zdravotnického zařízení, a to v dohodnuté lhůtě.

Nabytím účinnosti smlouvy o prodeji podniku přechází na kupujícího:

- nájemní, popřípadě podnájemní, smlouva na prostory, v nichž je prodávané zdravotnické zařízení provozováno,
- pracovní smlouvy,
- smlouva o pojištění odpovědnosti za škodu způsobenou občanům v souvislosti s poskytováním zdravotní péče,
- smlouva o pojištění odpovědnosti za škodu vzniklou jeho zaměstnancům při plnění pracovních úkolů nebo v přímé souvislosti s nimi,
- další smlouvy nutné pro zajištění provozu ordinace.

Kupní cenu lékařské praxe je vhodné sjednat s ohledem na její tržní hodnotu uvedenou v posudku znalce, přestože není pro účely prodeje podniku znalecký posudek legislativou vyžadován. Znalecký posudek je mimo jiné i dobrým podkladem pro finanční úřad. Příjem z prodeje lékařské praxe podléhá dani z příjmů, pro kupujícího je náklad na koupi praxe výdajem na dosažení, zajištění a udržení příjmu.

Kupní smlouvou o prodeji hmotného a nehmotného majetku nestátního zdravotnického zařízení přecházejí na kupujícího, oproti smlouvě o prodeji podniku, jen vlastnická práva k hmotnému či nehmotnému majetku nestátního zdravotnického zařízení. Nepřecházejí na něj závazky, ani další oprávnění, která se k prodávané praxi váží. Pro vyčíslení hodnoty nehmotného majetku je vhodné nechat zpracovat znalecký posudek, v němž znalec přihlédně k umístění, výnosnosti či rozsahu klientely zařízení.

3.2 Soukromá praxe provozovaná právnickou osobou

Provozovatel nestátního zdravotnického zařízení si může zvolit, zda bude provozovat svou praxi jako veřejnou obchodní společnost, komanditní společnost, společnost s ručením omezeným nebo akciovou společnost. Nejoblíbenější právní formou mezi provozovateli nestátních zdravotnických zařízení je společnost s ručením omezeným.

Provozování lékařské praxe společností s ručením omezeným lze rozdělit do dvou základních skupin. Do první skupiny lze zařadit společnosti, které mají více společníků i jednatelů, a také několik zaměstnanců. V tomto případě se nejedná o klasická nestátní zdravotnická zařízení.

Druhou skupinu tvoří nestátní zdravotnická zařízení provozovaná společností s ručením omezeným, kde jediným společníkem i jednatelem je samotný lékař provozující lékařskou praxi. Lékař je zároveň i zaměstnancem společnosti, dalším zaměstnancem je zdravotní sestra. Následující text je věnován především nestátním zdravotnickým zařízením provozovaným společností s ručením omezeným spadajících do druhé skupiny.

Základní charakteristika společnosti s ručením omezeným

Problematika společnosti s ručením omezeným je upravena obchodním zákoníkem (zákon č. 513/1991 Sb.). Řídí se obecnými ustanoveními platnými pro všechny obchodní společnosti (§ 56 až § 75b), dále speciálními ustanoveními určenými výhradně společnosti s ručením omezeným (§ 105 až § 153) a také se jí obdobně či přiměřeně týkají některá speciální ustanovení určená akciové společnosti (§ 154 až § 220).

Společnost s ručením omezeným s jediným společníkem se zakládá uzavřením zakladatelské listiny, kterou sepisuje notář formou notářského zápisu. Zakladatelská listina musí obsahovat alespoň tyto podstatné náležitosti:

- firmu a sídlo společnosti,
- určení společníka uvedením firmy nebo názvu a sídla právnické osoby nebo jména a bydliště fyzické osoby,
- předmět podnikání (činnosti),
- výši základního kapitálu a výši vkladu společníka, včetně způsobu a lhůty splácení vkladu,
- jméno a bydliště prvního jednatele společnosti a způsob, jakým jedná jménem společnosti,
- jména a bydliště členů první dozorčí rady, pokud se zřizuje,
- určení správce vkladu,
- jiné údaje, které vyžaduje obchodní zákoník.

Společnost s jediným společníkem nemůže být jediným zakladatelem nebo jediným společníkem jiné společnosti. Jedna fyzická osoba může být jediným společníkem nejvýše tří společností s ručením omezeným.

Založení společnosti předchází jejímu vzniku. Vznik společnosti je vázán na den zápisu společnosti do obchodního rejstříku. Vznikem společnosti nabývá společník

obchodní podíl na společnosti. Má-li společnost jediného společníka, je obchodní podíl vždy převoditelný, přitom převodce ručí za závazky, které převodem obchodního podílu přešly. Účinky převodu obchodního podílu nastávají vůči společnosti dnem doručení účinné smlouvy o převodu. Obchodní podíl lze zdědit. Zde platí pravidlo, že v případě společnosti s jediným společníkem nemůže být dědění obchodního podílu vyloučeno zakladatelskou listinou.

Okamžik vzniku společnosti je mimo jiné důležitý z hlediska osvobození příjmu z převodu obchodního podílu od daně z příjmů fyzických osob podle § 4 odst. 1 písm. r) ZDP. Datum vzniku společnosti je také chápáno jako začátek účetního období, které trvá do 31. 12. roku vzniku. Na takto stanovené účetní období je pohlíženo jako na kalendářní rok, proto je možné jej považovat rovněž za období zdaňovací. Dojde-li ke vzniku společnosti v období tří měsíců před koncem kalendářního roku, může být účetní období o tuto dobu prodlouženo. Účetní období bude v tomto případě delší než 12 měsíců.

Společnost je povinna vytvořit základní kapitál v minimální výši 200 000 Kč. Základní kapitál je tvořen vklady společníků, přičemž výše vkladu každého společníka musí činit alespoň 20 000 Kč. Společníci ručí za závazky společnosti společně a nerozdílně do výše úhrnu jejich nesplacených vkladů podle stavu zápisu v obchodním rejstříku. Ručení společníků zaniká zápisem splacení všech vkladů do obchodního rejstříku. Samotná společnost pak odpovídá za porušení svých závazků celým svým majetkem.

Společnost se zapisuje do obchodního rejstříku, přičemž před podáním návrhu na zápis do obchodního rejstříku musí být splaceno celé emisní ážio a na každý peněžitý vklad musí být splaceno alespoň 30 %. Celková výše splacených vkladů musí činit alespoň 100 000 Kč. Pokud je společnost založena jedním zakladatelem, musí být splacen základní kapitál v jeho plné výši. Návrh na zápis společnosti do obchodního rejstříku podepisují všichni jednatelé.

Účetní evidence

Společnost s ručením omezeným, se sídlem na území České republiky, zapsaná v obchodním rejstříku má povinnost vést ode dne svého vzniku až do dne svého zániku účetnictví podle zákona č. 563/1991 Sb., o účetnictví, ve znění pozdějších předpisů. Je účetní jednotkou, která účtuje o stavu a pohybu majetku a jiných aktiv, závazků a jiných

pasiv, o nákladech a výnosech a o výsledku hospodaření. O všech těchto skutečnostech účtuje podvojnými zápisy do období, s nímž časově a věcně souvisí. O nákladech a výnosech účtuje bez ohledu na okamžik jejich zaplacení či přijetí. K rozvahovému dni sestavuje účetní závěrku, kterou tvoří rozvaha, výkaz zisku a ztráty a příloha. Tyto výkazy povinně zasílá za jednotlivá zdaňovací období krajskému soudu, u kterého je vedena. Uložení účetní závěrky do sbírky listin obchodního rejstříku splňuje povinnost zveřejnění účetní závěrky uloženou ustanovením § 21a zákona o účetnictví.

Účetnictví společnosti slouží nepochybně mimo jiné ke stanovení hodnoty společnosti a tím i ke stanovení hodnoty obchodního podílu společníka. V účetnictví však nelze zachytit veškeré majetkové hodnoty či závazky, a ne vždy je možné ocenit majetkové hodnoty a závazky tržní hodnotou. Společník by si měl uvědomit, že existuje rozdíl mezi účetní a tržní hodnotou společnosti.

Daň z příjmů a daň z přidané hodnoty

- **Zdanění příjmů společnosti s ručením omezeným**

Pro rok 2010 je stanovena daň z příjmů právnických osob ve výši 19 % ze základu daně, kterým je rozdíl mezi příjmy (s výjimkou příjmů, jež nejsou předmětem této daně a příjmů od daně osvobozených) a výdaji (náklady), při respektování jejich věcné a časové souvislosti v daném zdaňovacím období. Základ daně vychází z výsledku hospodaření zjištěného z účetnictví, a to vždy bez vlivu Mezinárodních účetních standardů. Dále se upravuje podle pravidel stanovených v příslušných ustanoveních zákona o daních z příjmů (§ 20, § 23 až § 33). Upravený základ daně je možné ještě snížit o odčitatelné položky podle § 34 ZDP. Z takto zjištěného základu daně zaokrouhleného na celé tisícikoruny dolů se vypočte daň z příjmů právnických osob ve výši 19 %.

- **Zdanění příjmu za práci pro společnost s ručením omezeným**

Prací pro společnost s ručením omezením se rozumí:

- práce společníka na podkladě společenské smlouvy, respektive zakladatelské listiny,
- práce jednatele (do níž se společník jmenuje) na podkladě smlouvy o výkonu funkce,
- práce zaměstnance na podkladě pracovní smlouvy nebo dohod o pracích konaných mimo pracovní poměr, přičemž sjednaným druhem práce nemohou být činnosti spadající do kompetence jednatele ani společníka.

Pro účely daně z příjmů spadají příjmy plynoucí společníkovi, jednatele i zaměstnanci od společnosti do kategorie příjmů ze závislé činnosti podle § 6 ZDP, definovaných jako:

- příjmy ze současného nebo dřívějšího pracovněprávního a obdobného poměru, v nichž poplatník při výkonu práce pro plátce příjmu je povinen dbát příkazů plátce,
- příjmy za práci společníků a jednatelů společnosti s ručením omezeným, i když nejsou povinni při výkonu práce pro společnost dbát příkazů plátce.

Odměny za závislou práci nebo za práci společníka a jednatele pro společnost s ručením omezeným představují pro tuto společnost výdaj (náklad) na dosažení, udržení a zajištění příjmu.

Příjmy společníků a jednatelů nikdy nezakládají účast na nemocenském pojištění. Účast na důchodovém pojištění je podmíněna dosažením tzv. rozhodného příjmu, kdy se testuje každý kalendářní měsíc samostatně. Pro rok 2010 je rozhodný příjem roven 6 000 Kč. Pojistné na sociální pojištění se platí pouze za naplnění podmínky účasti na důchodovém pojištění, sazba pojistného pro společnost činí 21,5 % z úhrnu vyměřovacích základů, pro společníky a jednatele společnosti 6,5 % z vyměřovacího základu. Pojistné na zdravotní pojištění činí 13,5 % z vyměřovacího základu, přitom zaměstnavatel platí pojistné ve výši 9 % a zaměstnanec 4,5 % z vyměřovacího základu.

- **Zdanění podílů na zisku**

Významným druhem příjmu plynoucím společníkovi od společnosti s ručením omezeným je podíl na zisku vytvořeném společností. Podle § 123 odst. 2 obchodního zákoníku nelze k výplatě zisku použít základní kapitál, rezervní fond, ostatní kapitálové fondy ani prostředky, které podle obchodního zákoníku, společenské smlouvy nebo stanov mají být použity k doplnění těchto fondů. Obchodní zákoník stanoví další omezující podmínky pro vyplácení zisku, které musí být splněny současně:

- § 123 odst. 2 a § 178 odst. 2 – zde platí pravidlo, že po vyplacení podílů na zisku nesmí být vlastní kapitál nižší než součet základního kapitálu a rezervního fondu,
- § 123 odst. 2 a § 178 odst. 6 – maximální částka, kterou lze vyplatit jako podíly na zisku je rovna výsledku hospodaření vykázaného za poslední uzavřené účetní období, sníženého o povinný příděl do rezervního fondu a neuhrazené ztráty minulých let, a zvýšeného o nerozdělené zisky minulých let a ostatní fondy tvořené ze zisku (které může účetní jednotka použít dle svého uvážení),
- § 65a – pokud společnost v aktivech vykazuje zřizovací výdaje jako dlouhodobý majetek a tento nebyl doposud účetně odepsán, je vyplácení podílů na zisku povoleno jen v tom případě, že účetní zůstatková cena zřizovacích výdajů není vyšší než zisk (schvalovaný i minulých let) a disponibilní fondy.

Podíly na zisku se vyplácí z čistého zisku společnosti (po zdanění 19% daní z příjmů právnických osob) a jsou zdaňovány 15% konečnou srážkovou daní (§ 36 odst. 2 písm. b) ZDP). Jedná se o příjem z kapitálového majetku podle § 8 odst. 1 písm. a) ZDP, kde základem daně je příjem nesnížený o výdaje. Vyplácené podíly na zisku nepodléhají pojistnému na sociální a zdravotní pojištění.

- **Daň z přidané hodnoty**

Z hlediska daně z přidané hodnoty platí pravidla uvedená v kapitole 3.1.

Dědění praxe

V případě úmrtí společníka je jeho obchodní podíl předmětem dědického řízení. Smrtí společníka nezaniká registrace nestátního zdravotnického zařízení ani smlouvy o poskytování a úhradě péče uzavřené mezi společností a zdravotními pojišťovnami. Dědicům tak nic nebrání, aby pokračovali v provozování lékařské praxe, a to buď sami, splňují-li podmínku odborné způsobilosti nebo prostřednictvím odborného zástupce. V případě, že dědicové nemají zájem provozovat lékařskou praxi, mohou zděděný obchodní podíl prodat.

Prodej praxe

S prodejem lékařské praxe provozované společností s ručeným omezeným nejsou spojeny žádné větší komplikace. V podstatě se jedná o úplatný převod obchodního podílu na společnost, který se zásadním způsobem nedotýká registrace nestátního zdravotnického zařízení, ani platnosti smluv o poskytování a úhradě zdravotní péče uzavřených se zdravotními pojišťovnami. Nedotčeny zůstávají i ostatní smlouvy uzavřené se společností, např. pracovní, nájemní a další smlouvy. Dochází pouze ke změně vlastníka společnosti.

Prodej podniku se realizuje na základě smlouvy o převodu obchodního podílu ve smyslu § 115 obchodního zákoníku. Smlouva musí mít písemnou formu a obsahovat prohlášení nabyvatele, který není společníkem, že přistupuje ke společenské smlouvě, případně stanovám společnosti. Podpisy musí být úředně ověřeny.

Dojde-li ke změně vlastníka společnosti v důsledku uzavření smlouvy o převodu obchodního podílu, je nutné podat návrh na zápis této změny do obchodního rejstříku, případně podat spolu s tímto návrhem i návrh na změnu názvu společnosti.

Provozovatel zdravotnického zařízení je povinen oznámit orgánu příslušnému k registraci nestátního zdravotnického zařízení veškeré změny týkající se údajů obsažených v rozhodnutí o registraci, a to ve lhůtě 15 dnů.

Prodej obchodního podílu může mít různé daňové dopady. Pokud prodávající vlastnil obchodní podíl po dobu delší než pět let před jeho prodejem, je příjem z prodeje tohoto obchodního podílu osvobozen od daně z příjmů. Nedojde-li ke splnění časového testu pěti let, příjem z prodeje obchodního podílu podléhá dani z příjmů. Jedná se o ostatní příjem dle § 10 ZDP, který nepodléhá platbám pojistného na sociální a zdravotní pojištění.

3.3 Lékař jako zaměstnanec

Pracuje-li lékař pouze jako zaměstnanec zdravotnického zařízení, má tu výhodu, že se nemusí zabývat problémy a překážkami spojenými s provozováním nebo převodem zdravotnického zařízení, se získáváním registrace zdravotnického zařízení či smluv o poskytování a úhradě péče se zdravotními pojišťovnami. Nemusí vynakládat žádné peněžní prostředky na nákup samotné lékařské praxe či na její zřízení a zařízení. Na druhou stranu, musí dbát příkazů zaměstnavatele, je omezen danou pracovní dobou, která bývá mnohem delší, než pracovní (ordinační) doba soukromých lékařských praxí. Ztrácí tak určitou svobodu ve výkonu svého povolání.

Daň z příjmů ze závislé činnosti

„Základem daně jsou příjmy ze závislé činnosti, ..., zvýšené o částku odpovídající pojistnému na sociální zabezpečení a příspěvku na státní politiku nezaměstnanosti a pojistnému na všeobecné zdravotní pojištění, které je z těchto příjmů podle zvláštních právních předpisů povinen platit zaměstnavatel (dále jen povinné pojistné)...“¹

Je důležité si uvědomit, že příjem ze závislé činnosti může mít peněžitou i nepeněžitou formu. Za nepeněžitý příjem se považuje například poskytnutí daru zaměstnanci v souvislosti s výkonem povolání (závislé činnosti), poskytnutí výhody spočívající v nižší ceně, poskytnutí motorového vozidla bezplatně i pro soukromé účely a další.

Zákon o daních z příjmů nabízí možnost snížit základ daně ještě o jeho případnou nezdanitelnou část, a to tehdy, podepsal-li zaměstnanec u svého zaměstnavatele tzv. Prohlášení k dani. Pokud podává daňové přiznání zaměstnanec, uplatní si v něm nezdanitelnou část základu daně sám. Uplatnění nezdanitelných částí základu daně je vázáno na splnění podmínek daných ustanovením §15 ZDP.

Mezi nezdanitelné částky ze základu daně patří:

- dary,
- zaplacené úroky z úvěru poskytnutého na bytové potřeby poplatníka,
- penzijní připojištění se státním příspěvkem,

---

¹ § 6 odst. 13 zákona č. 586/1992, o daních z příjmů, ve znění k 1. 1. 2010.

- pojistné na soukromé životní pojištění,
- příspěvky člena odborové organizace,
- úhrady za zkoušky ověřující výsledky dalšího vzdělávání.

Sazba daně činí pro rok 2010 15 % ze základu daně zaokrouhleného na stokoruny dolů. Od vypočtené částky daně z příjmů může poplatník odečíst slevy na dani podle § 35ba ZDP, pokud splňuje zde stanovené podmínky. V roce 2010 může poplatník uplatnit:

- základní slevu na poplatníka ve výši 24 840 Kč,
- slevu na manželku nebo manžela žijícího s poplatníkem v jedné domácnosti, pokud nemá vlastní příjem přesahující za zdaňovací období částku 68 000 Kč, ve výši 24 840 Kč; dvojnásobnou výši slevy může poplatník uplatnit v případě, že manželka nebo manžel je držitelem průkazu ZTP/P,
- slevu při pobírání důchodu pro invaliditu 1. nebo 2. stupně ve výši 2 520 Kč,
- slevu při pobírání důchodu pro invaliditu 3. stupně ve výši 5 040 Kč,
- slevu pro držitele průkazu ZTP/P ve výši 16 140 Kč,
- slevu pro studenty ve výši 4020 Kč.

Částku daně po odečtení slev může poplatník ještě snížit o daňové zvýhodnění podle § 35c ZDP. Jedná se o daňové zvýhodnění na vyživované dítě žijící s poplatníkem v domácnosti ve výši 11 604 Kč ročně. Toto zvýhodnění může uplatnit formou slevy na daně, daňového bonusu nebo slevy na dani a daňového bonusu zároveň. Maximální výše daňového bonusu je omezena na částku 52 200 Kč ročně.

Záloha na daň z příjmů ze závislé činnosti (§ 38h ZDP)

Základem pro výpočet zálohy je úhrn příjmů ze závislé činnosti zúčtovaný nebo vyplacený poplatníkovi za kalendářní měsíc nebo za zdaňovací období, s výjimkou příjmů podléhajících srážkové dani podle § 36 ZDP a příjmů, které nejsou předmětem daně (zejména § 6 odst. 7 ZDP), snížený o částky, které jsou od daně osvobozeny (zejména § 6 odst. 9, 11 a § 4 ZDP) a zvýšený o povinné pojistné. Základ pro výpočet

zálohy se zaokrouhluje na celé stokoruny nahoru. Pokud je základ pro výpočet zálohy ve výši do 100 Kč, zaokrouhluje se na celé koruny nahoru. Sazba zálohy na daň je stanovena ve výši 15 % za kalendářní měsíc.

Takto zjištěná výše zálohy na daň nemusí být konečná. Zjednodušeně lze říci, že pokud zaměstnanec podepsal u svého zaměstnavatele tzv. Prohlášení k dani, zaměstnavatel (plátce daně) vypočtenou zálohu na daň sníží o prokázanou částku měsíční slevy na dani a měsíčního daňového zvýhodnění. Nepodepsal-li zaměstnanec Prohlášení k dani, zaměstnavatel k měsíční slevě a daňovému zvýhodnění nepřihlédne a zálohu o tyto částky nesníží.

Pojistné na zdravotní pojištění

Pojistné na zdravotní pojištění činí 13,5 % z vyměřovacího základu za rozhodné období, přičemž ze dvou třetin (9 %) jej za zaměstnance hradí zaměstnavatel a z jedné třetiny (4,5 %) zaměstnanec. Pojistné se zaokrouhluje na celé koruny nahoru. Rozhodným obdobím je kalendářní měsíc, za který se pojistné platí.²

„Vyměřovacím základem zaměstnance je úhrn příjmů ze závislé činnosti a funkčních požitků, které jsou předmětem daně z příjmů fyzických osob podle zákona o daních z příjmů a nejsou od této daně osvobozeny, a které mu zaměstnavatel zúčtoval v souvislosti se zaměstnáním. Do vyměřovacího základu zaměstnance, který ukončil zaměstnání, se dále zahrnují příjmy výše uvedené zúčtované zaměstnanci po skončení zaměstnání.“³ Minimálním vyměřovacím základem je minimální mzda, jejíž výše v roce 2010 je rovna 8 000 Kč. Maximální vyměřovací základ pro rok 2010 byl stanoven na 72násobek průměrné mzdy, tj. 1 707 048 Kč. „Maximální vyměřovací základ zaměstnance je tvořen součtem vyměřovacích základů zaměstnance zjištěných v kalendářním roce, za který se maximální vyměřovací základ zjišťuje.“⁴

Od 1. ledna 2010 nezávisí splatnost pojistného na dni, který je určen zaměstnavatelem pro výplatu mezd. Pojistné se platí za jednotlivé kalendářní měsíce a je splatné od 1. do 20. dne následujícího měsíce.

---

² PELCL, L. *Daně, účetnictví - vzory a případy 4-5/10: Příručka mzdové účetní pro rok 2010*. 1. vyd. Český Těšín: PORADCE, s.r.o., 2010. s. 121.

³ PELCL, L. *Daně, účetnictví - vzory a případy 4-5/10: Příručka mzdové účetní pro rok 2010*. 1. vyd. Český Těšín: PORADCE, s.r.o., 2010. s. 118-119.

⁴ PELCL, L. *Daně, účetnictví - vzory a případy 4-5/10: Příručka mzdové účetní pro rok 2010*. 1. vyd. Český Těšín: PORADCE, s.r.o., 2010. s. 125.

Pojistné na sociální pojištění

Pojistné na sociální pojištění činí v roce 2010 u zaměstnance 6,5 % z vyměřovacího základu na důchodové pojištění zjištěného za rozhodné období. U zaměstnavatele činí pojistné 25 % z vyměřovacího základu pro zaměstnance zjištěného za rozhodné období. Rozhodným obdobím je kalendářní měsíc, za který se pojistné platí.⁵

„Vyměřovacím základem zaměstnance je úhrn příjmů, které jsou předmětem daně z příjmů fyzických osob podle zákona o daních z příjmů a nejsou od této daně osvobozeny, a které mu zaměstnavatel zúčtoval v souvislosti se zaměstnáním, které zakládá účast na nemocenském nebo důchodovém pojištění.“⁶ Maximální vyměřovací základ byl pro rok 2010 stanoven na 72násobek průměrné mzdy (tj. 1 707 048 Kč) a je tvořen součtem vyměřovacích základů zaměstnance zjištěných v kalendářním roce, za který se maximální vyměřovací základ zjišťuje. „Rozhodným obdobím, z něhož se maximální vyměřovací základ zaměstnance zjišťuje, je kalendářní rok.“⁷

Pojistné za kalendářní měsíc je splatné od 1. do 20. dne následujícího kalendářního měsíce.

---

⁵ PELCL, L. *Daně, účetnictví - vzory a případy 4-5/10: Příručka mzdové účetní pro rok 2010*. 1. vyd. Český Těšín: PORADCE, s.r.o., 2010. s. 134-135.

⁶ PELCL, L. *Daně, účetnictví - vzory a případy 4-5/10: Příručka mzdové účetní pro rok 2010*. 1. vyd. Český Těšín: PORADCE, s.r.o., 2010. s. 133.

⁷ PELCL, L. *Daně, účetnictví - vzory a případy 4-5/10: Příručka mzdové účetní pro rok 2010*. 1. vyd. Český Těšín: PORADCE, s.r.o., 2010. s. 135.

4. Komparace ekonomických aspektů provozování lékařské praxe

fyzickou a právnickou osobou

Jednotlivá specifika provozování lékařské praxe fyzickou osobou a společností s ručením omezeným byla rozebrána v předchozí kapitole. Nyní bude pozornost soustředěna na komparaci ekonomických aspektů provozování lékařské praxe fyzickou osobou a společností s ručením omezeným, především v oblasti zdanění příjmů plynoucím lékaři provozujícímu soukromou praxi, dále na prodej a dědění praxe, ručení za závazky z podnikání a účetní evidenci.

4.1 Daň z příjmů

Zdanění příjmů plynoucích z provozování lékařské praxe je možné považovat za jeden z rozhodujících faktorů, které ovlivňují volbu lékaře při výběru právní formy podnikání. Vliv daně z příjmů, plynoucích z provozování nestátního zdravotnického zařízení fyzickou osobou a společností s ručením omezeným, na čistý příjem lékaře je znázorněn na následujícím modelovém příkladě.

Zadání modelového příkladu

MUDr. Petr Černý provozuje ve zdravotnickém středisku ordinaci praktického lékaře. Má uzavřenu nájemní smlouvu na prostory, ve kterých praxi provozuje. Nájem platí v měsíční výši 10 000 Kč. Zaměstnává jednu zdravotní sestru, které vyplácí hrubou měsíční mzdu ve výši 16 000 Kč a přispívá jí na penzijní připojištění se státním příspěvkem a soukromé životní pojištění v úhrnu 12 000 Kč ročně. V roce 2010 vynaložil na své penzijní připojištění částku 12 000 Kč, na soukromé životní pojištění také 12 000 Kč a daroval jinému zdravotnickému zařízení 50 000 Kč.

K 31. 12. 2009 evidoval pohledávky ve výši 150 000 Kč a závazky ve výši 50 000 Kč. K 31. 12. 2010 evidoval pohledávky ve výši 200 000 Kč a závazky v hodnotě 50 000 Kč. Pohledávky by v případě úhrady byly zdanitelným příjmem a závazky daňově uznatelným výdajem. Nevytváří žádné rezervy, zásoby jsou spotřebovávány průběžně.

Pohledávky a závazky evidované k 31. 12. jsou vždy uhrazeny v následujícím roce. Jedná se o pohledávky za zdravotními pojišťovny.

Zadání modelového příkladu je společné jednak pro řešení situace, kdy je lékařská praxe provozována fyzickou osobou a jednak pro řešení situace, kdy je lékařská praxe provozována společností s ručením omezeným s jediným společníkem.

4.1.1 Lékařská praxe provozovaná fyzickou osobou

MUDr. Černý provozuje ordinaci praktického lékaře jako fyzická osoba. Jako osoba vykonávající podnikatelskou činnost na základě zvláštních právních předpisů, mající zdanitelné příjmy dle § 7 odst. 1 písm. c) ZDP má možnost v daňovém přiznání uplatnit buď skutečně vynaložené výdaje (evidované v daňové evidenci), nebo může uplatnit výdaje stanovené procentem z příjmů podle § 7 odst. 7 ZDP. V rámci této podkapitoly jsou řešeny tři varianty lišící se právě způsobem uplatňování daňově uznatelných výdajů.

- A. MUDr. Černý vede daňovou evidenci, uplatňuje skutečně vynaložené výdaje.
- B. MUDr. Černý uplatňuje již druhým rokem výdaje stanovené procentem z příjmů.
- C. MUDr. Černý přejde v roce 2010 z uplatňování skutečných výdajů na výdaje stanovené procentem z příjmů.

Pan Černý má za daných podmínek zájem na dosažení co nejvyššího čistého příjmu z provozování lékařské praxe. Kritériem pro určení optimální varianty je proto roční výše čistého příjmu plynoucího lékaři z provozování ordinace za zdaňovací období roku 2010. Za čistý příjem je zde považován rozdíl zdanitelných příjmů a **skutečně vynaložených** výdajů snížený o daň z příjmů fyzických osob a také o odvody pojistného na sociální a zdravotní pojištění.

Kromě příspěvku na své penzijní připojištění a soukromé životní pojištění vynaložil lékař částku 50 000 Kč jako dar jinému zdravotnickému zařízení. Tyto položky bude možné odečíst od základu daně jako jeho nezdanitelné části, a to v případě splnění podmínek stanovených v § 15 ZDP.

Jednotlivé druhy dosažených zdanitelných příjmů a skutečně vynaložených výdajů za zdaňovací období 2010 jsou uvedeny v tabulce na následující straně. Zaplacené zálohy na pojistné na sociální a zdravotní pojištění nejsou od 1. ledna 2008 daňově uznatelným výdajem a nejsou proto součástí tohoto přehledu příjmů a výdajů.

Tab. 4.1 Zdanitelné příjmy a skutečně vynaložené daňově uznatelné výdaje v r. 2010

PŘÍJMY		
položka	Kč	poznámka
příjmy od zdravotních pojišťoven	1 400 000	
příjmy od pacientů	10 000	
regulační poplatky	40 000	
ostatní příjmy	150 000	zpracování studií pro farmaceutické firmy, apod.
PŘÍJMY CELKEM	1 600 000	
VÝDAJE		
položka	Kč	poznámka
nákup materiálu	10 000	
MATERIÁL CELKEM	10 000	
čistá mzda zdravotní sestry	157 140	v částce je zahrnuto i roční zúčtování daně z r. 2009 ve výši 120 Kč
daň z příjmu zdravotní sestry	13 740	od částky daně je odečteno roční zúčtování daně ve výši 120 Kč za zdaňovací období roku 2010, i když se týká zdaňovacího období roku 2011
sociální pojištění 6,5 %	12 480	placené zaměstnancem
zdravotní pojištění 4,5 %	8 640	placené zaměstnancem
HRUBÁ MZDA CELKEM	192 000	
sociální pojištění 25 %	48 000	placené zaměstnavatelem
zdravotní pojištění 9 %	17 280	placené zaměstnavatelem
POJIŠTĚNÍ PLAC. ZAMĚSTNAVATELEM CELKEM	65 280	
drogistické zboží	8 000	
kancelářské potřeby	1 500	
odborná literatura	5 000	
drobný majetek	10 500	evidence drobného majetku
Nájemné	120 000	
poplatky bance	2 000	
vedení daňové evidence	45 000	
příspěvky Lékařské komoře, ad.	4 500	
pojištění odpovědnosti	3 600	
telekomunikační služby	19 000	
silniční daň	2 000	
vzdělávání, odborné akce	1 000	
příspěvek na PP a SŽP zaměstnanci	12 000	příspěvek na penzijní připojištění a na soukromé životní pojištění
Poštovné	1 000	
úklid, odvoz biologického odpadu, ad.	12 000	
Opravy	40 000	
PHM a parkovné	48 000	paušální výdaj na dopravu § 24 odst. 2 písm. z) ZDP
Odpisy	150 000	osobní automobil, poslední rok odpisování
REŽIE CELKEM	485 100	
VÝDAJE CELKEM	752 380	

Varianta A

MUDr. Černý v daňovém přiznání uplatňuje skutečně vynaložené výdaje na dosažení, zajištění a udržení příjmů.

Výpočet ročního čistého příjmu z provozování lékařské praxe:

- **Roční daňová povinnost**

Tab. 4.2 Stanovení daňové povinnosti

	Kč	poznámka
roční zdaniitelné příjmy	1 600 000	viz Tab. 4.1
roční daňově uznatelné výdaje	-752 380	viz Tab. 4.1
základ daně (ZD)	847 620	§ 7 ZDP
nezdaniitelné části ZD,	-68 000	§ 15 ZDP
z toho	6 000	penzijní připojištění
	12 000	soukromé životní pojištění
	50 000	dar zdravotnickému zařízení
upravený základ daně	779 600	zaokrouhlený na stokoruny dolů
daň z příjmů fyzických osob	116 940	sazba 15 % z upraveného ZD
základní sleva na dani	-24 840	§ 35ba odst. 1 písm. a) ZDP
konečná daňová povinnost	92 100	

- **Pojistné na sociální pojištění**

vyměřovací základ $0,5 \times 847\,620 = 423\,810$ Kč

odvod pojistného $0,292 \times 423\,810 = \mathbf{123\,753}$ Kč

- **Pojistné na zdravotní pojištění**

vyměřovací základ $0,5 \times 847\,620 = 423\,810$ Kč

odvod pojistného $0,135 \times 423\,810 = \mathbf{57\,215}$ Kč

Čistý příjem z této lékařské praxe za rok 2010 činí:

$1\,600\,000 - 752\,380 - 92\,100 - 123\,753 - 57\,215 = \mathbf{574\,552}$ Kč.

Varianta B

MUDr. Černý uplatňuje již druhým rokem výdaje procentem z příjmů, za zdaňovací období 2010 je možné uplatnit 40 % z příjmů.

Výpočet ročního čistého příjmu z provozování lékařské praxe:

- **Roční daňová povinnost**

Tab. 4.3 Stanovení daňové povinnosti

	Kč	poznámka
roční zdaniitelné příjmy	1 600 000	viz Tab. 4.1
roční daňově uznatelné výdaje	-640 000	§ 7 odst. 7 ZDP; 40 % z 1 600 000
základ daně (ZD)	960 000	§ 7 ZDP
nezdaniitelné části ZD,	-68 000	§ 15 ZDP
z toho	6 000	penzijní připojištění
	12 000	soukromé životní pojištění
	50 000	dar zdravotnickému zařízení
upravený základ daně	892 000	zaokrouhlený na stokoruny dolů
daň z příjmů fyzických osob	133 800	sazba 15 % z upraveného ZD
základní sleva na dani	-24 840	§ 35ba odst. 1 písm. a) ZDP
konečná daňová povinnost	108 960	

- **Pojistné na sociální pojištění**

vyměřovací základ $0,5 \times 960\,000 = 480\,000$ Kč

odvod pojistného $0,292 \times 480\,000 = \mathbf{140\,160\,Kč}$

- **Pojistné na zdravotní pojištění**

vyměřovací základ $0,5 \times 960\,000 = 480\,000$ Kč

odvod pojistného $0,135 \times 480\,000 = \mathbf{64\,800\,Kč}$

Čistý příjem z této lékařské praxe za rok 2010 činí:

$1\,600\,000 - 752\,380 - 108\,960 - 140\,160 - 64\,800 = \mathbf{533\,700\,Kč}$.

Varianta C

MUDr. Černý přejde v roce 2010 z uplatňování skutečných výdajů na výdaje procentem z příjmů.

Při této změně způsobu uplatňování výdajů se **základ daně za zdaňovací období předcházející zdaňovacímu období, ve kterém ke změně způsobu uplatňování došlo, upraví o hodnotu pohledávek, které by při úhradě byly zdanitelným příjmem a o hodnotu závazků, které by při úhradě byly výdajem na dosažení, zajištění a udržení příjmů.** To znamená, že základ daně za zdaňovací období 2009 zvýší o hodnotu pohledávek (150 000 Kč) a sníží o hodnotu závazků (50 000 Kč) evidovaných k 31. 12. 2009.

Pokud se ke změně způsobu uplatnění výdajů rozhodl v době pro podání daňového přiznání za zdaňovací období 2009, může úpravy základu daně provést ještě v tomto daňovém přiznání. Jestliže se však rozhodl až v průběhu zdaňovacího období 2010, po termínu pro podání daňového přiznání za zdaňovací období 2009, musí podat dodatečné daňové přiznání a počítat i s případným uložením penále. Úpravy základu daně budou mít dopad i na pojistné na sociální a zdravotní pojištění.

Výpočet ročního čistého příjmu z provozování lékařské praxe:

- **Roční daňová povinnost**

- a) Daň z příjmů fyzických osob za zdaňovací období 2010 činí **108 960 Kč** (viz. Tab. 4.3).
- b) Daň z příjmů fyzických osob vyplývající z úpravy základu daně za zdaňovací období 2009 činí **15 000 Kč** [15 % z (150 000 - 50 000)].

- **Pojistné na sociální pojištění**

- a) Pojistné na sociální pojištění za rok 2010 je rovno **140 160 Kč** (výpočet viz varianta B).
- b) Pojistné na sociální pojištění vyplývající z úpravy základu daně za rok 2009 je rovno **14 600 Kč** [29,2 % z 0,5 x (150 000 - 50 000 Kč)].

- **Pojistné na zdravotní pojištění**

- a) Pojistné na zdravotní pojištění za rok 2010 je rovno **64 800 Kč** (výpočet viz varianta B).
- b) Pojistné na zdravotní pojištění vyplývající z úpravy základu daně za rok 2009 je rovno **6 750 Kč** [13,5 % z 0,5 x (150 000 - 50 000 Kč)].

Čistý příjem z této lékařské praxe za rok 2010, po zahrnutí efektu z úpravy základu daně za zdaňovací období 2009, činí:

$$1\,600\,000 - 752\,380 - (108\,960 + 15\,000) - (140\,160 + 14\,600) - (64\,800 + 6\,750) = \\ = \mathbf{497\,350\,Kč.}$$

Tab. 4.4 Srovnání jednotlivých variant

Varianta	DPFO	SP	ZP	Čistý příjem
A	92 100 Kč	123 753 Kč	57 215 Kč	574 552 Kč
B	108 960 Kč	140 160 Kč	64 800 Kč	533 700 Kč
C	123 960 Kč	154 760 Kč	71 550 Kč	497 350 Kč

Z tabulky 4.4 je patrné, že z hlediska výše čistého příjmu dosaženého za rok 2010 je pro pana Černého nejvýhodnější varianta A, tj. uplatnit skutečně vynaložené výdaje. Varianty B a C, ve kterých byly uplatněny výdaje procentem z příjmů, by panu Černému ve srovnání s variantou A přinesly viditelně menší čistý příjem z provozování ordinace a jsou proto pro něj nevýhodné.

Obecně však nelze konstatovat, že by způsob uplatňování výdajů procentem z příjmů byl vždy méně výhodný než způsob uplatňování skutečných výdajů zjištěných z daňové evidence. Naopak, tento způsob uplatňování výdajů může být účinným nástrojem pro optimalizaci daňové povinnosti fyzických osob majících příjmy dle § 7 ZDP.

4.1.2 Lékařská praxe provozovaná společností s ručením omezeným

MUDr. Černý provozuje lékařskou praxi jako společnost s ručením omezeným. Je jediným společníkem a jednatelem společnosti a zároveň zde vykonává činnost lékaře na základě pracovní smlouvy uzavřené se společností (je zaměstnancem s.r.o.). Společnost musí vést účetnictví, což přináší mnohem vyšší náklady, než vedení daňové evidence v předchozím případě.

Pan Černý má zájem na vyplácení měsíční hrubé částky 50 000 Kč za práci konanou pro společnost a na vyplácení případného čistého zisku vytvořeného společností. Předpokladem je, že jsou splněny omezující podmínky pro vyplácení zisku stanovené obchodním zákoníkem. V rámci této podkapitoly jsou řešeny následující tři varianty:

- A. MUDr. Černý si celých 50 000 Kč bude vyplácet jako mzdu za práci lékaře konané na základě pracovní smlouvy. Za práci jednatele a společníka si nebude vyplácet žádnou odměnu.
- B. MUDr. Černý si bude vyplácet 40 000 Kč jako mzdu za práci lékaře, za práci jednatele 10 000 Kč a za práci společníka si nebude vyplácet žádnou odměnu.
- C. MUDr. Černý si bude vyplácet 40 000 Kč jako mzdu za práci lékaře, za práci jednatele 5 000 Kč a za práci společníka také 5 000 Kč.

Jednotlivé varianty představují kombinace různých druhů příjmů ze závislé činnosti, které lékaři plynou od společnosti. Kritérium volby optimální varianty je opět roční výše čistého příjmu plynoucího lékaři od společnosti za zdaňovací období roku 2010.

Zdanitelné výnosy a daňově uznatelné náklady společnosti s ručením omezeným vztahující se ke zdaňovacímu období 2010 jsou uvedeny v tabulce 4.5 na následující straně. V tabulce nejsou zahrnuty veškeré mzdové náklady za práci pana Černého pro společnost a odvody pojistného na sociální a zdravotní pojištění placené zaměstnavatelem (společností s r.o.) za pana Černého. Výše těchto nákladů se bude lišit dle řešené varianty.

Tab. 4.5 Zdanitelné výnosy a daňově uznatelné náklady s.r.o. v roce 2010

VÝNOSY		
položka	Kč	poznámka
Tržby za poskytnuté služby:		
od zdravotních pojišťoven	1 450 000	rozdíl ve výši 50 000 Kč (oproti daňové evidenci, Tab. 4.1) je způsoben rozdílem mezi příjmy a výnosy
od pacientů	10 000	
regulační poplatky	40 000	
ostatní	150 000	zpracování studií pro farmaceutické firmy, apod.
VÝNOSY CELKEM	1 650 000	
NÁKLADY		
položka	Kč	poznámka
Spotřebované nákupy:		
materiál	10 000	
drogistické zboží	8 000	
kancelářské potřeby	1 500	
odborná literatura	5 000	
drobný majetek	10 500	
SPOTŘEBOVANÉ NÁKUPY CELKEM	35 000	
PAUŠÁLNÍ VÝDAJ NA DOPRAVU	48 000	§ 24 odst. 2 písm. zt) ZDP
Služby:		
opravy a udržování	40 000	
nájemné	120 000	
poštovné	1 000	
úklid, odvoz biologického odpadu, ad.	12 000	
vedení účetnictví	120 000	
telekomunikační služby	19 000	
vzdělávání, odborné akce	1 000	
SLUŽBY CELKEM	313 000	
Osobní náklady:		
mzdové náklady (zdravotní sestra)	192 000	
zákonné sociální a zdravotní pojištění	65 280	
zákonné sociální náklady	12 000	příspěvek na penzijní připojištění a soukromé životní pojištění zdravotní sestře
OSOBNÍ NÁKLADY CELKEM	269 280	
Daně a poplatky:		
daň silniční	2 000	
DANĚ A POPLATKY CELKEM	2 000	
Jiné provozní náklady:		
příspěvky Lékařské komoře, ad.	4 500	
pojištění odpovědnosti	3 600	
JINÉ PROVOZNÍ NÁKLADY CELKEM	8 100	
ODPISY	150 000	osobní automobil, poslední rok odpisování
FINANČNÍ NÁKLADY	2 000	
NÁKLADY CELKEM	827 380	

Varianta A

MUDr. Černý si celých 50 000 Kč vyplácí jako mzdu za práci lékaře konané na základě pracovní smlouvy. Za práci jednatele a společníka si nevyplácí žádnou odměnu.

Výpočet ročního čistého příjmu z provozování praxe:

- **Čistá mzda lékaře za rok 2010**

Tab. 4.6 Výpočet čisté mzdy

položka	výpočet	Kč	poznámka
roční hrubá mzda	$12 \times 50\,000$	600 000	
pojistné na sociální pojištění	$12 \times 0,25 \times 50\,000$	150 000	zaměstnavatel
	$12 \times 0,065 \times 50\,000$	39 000	zaměstnanec
pojistné na zdravotní pojištění	$12 \times 0,09 \times 50\,000$	54 000	zaměstnavatel
	$12 \times 0,045 \times 50\,000$	27 000	zaměstnanec
základ daně snížený o nezdanitelné části	600 000 + 150 000 + 54 000 - 68 000	736 000	68 000 = Nezdanitelné části § 15 ZDP: 6 000 Kč penzijní připojištění, 12 000 Kč soukromé životní pojištění, 50 000 Kč dar zdravotnickému zařízení.
daň z příjmů fyzických osob	$0,15 \times 736\,000$ - 24 840	85 560	24 840 je základní sleva na dani
roční čistá mzda	600 000 - 39 000 - 27 000 - 85 560	448 440	

- **Podíl na zisku vytvořeného společností**

Tab. 4.7 Výpočet čistého zisku společnosti s r.o.

položka	výpočet	Kč	poznámka
zdanitelné výnosy		1 650 000	viz Tab. 4.5
daňově uznatelné náklady	$827\,380 + 804\,000$	1 631 380	804 000 Kč jsou mzdové náklady na lékaře včetně pojistného na sociální a zdravotní pojištění hrazeného zaměstnavatelem
základ daně	$1\,650\,000 - 1\,631\,380$	18 620	
		18 000	zaokrouhlený
daň z příjmů právnických osob	$0,19 \times 18\,000$	3 420	
čistý zisk	$18\,620 - 3\,420$	15 200	

Výše podílu na zisku vytvořeného společností, který lze vyplatit panu Černému, je rovna **12 920 Kč**, tj. výše čistého zisku po zdanění 15% srážkovou daní dle § 36 ZDP.

Celkový čistý příjem lékaře za rok 2010 je roven 461 360 Kč.

Varianta B

MUDr. Černý si vyplácí 40 000 Kč jako mzdu za práci lékaře, za práci jednatele 10 000 Kč a za práci společníka si nevyplácí žádnou odměnu.

Výpočet ročního čistého příjmu z provozování praxe:

- **Čistý příjem lékaře ze závislé činnosti**

Tab. 4.8 Výpočet čistého příjmu ze závislé činnosti

položka	výpočet	Kč	poznámka
roční hrubé příjmy	$12 \times 50\,000$	600 000	
pojistné na sociální pojištění*	$12 \times 0,25 \times 40\,000$ + $12 \times 0,215 \times 10\,000$	145 800	zaměstnavatel
	$12 \times 0,065 \times 50\,000$	39 000	zaměstnanec
pojistné na zdravotní pojištění	$12 \times 0,09 \times 50\,000$	54 000	zaměstnavatel
	$12 \times 0,045 \times 50\,000$	27 000	zaměstnanec
základ daně snížený o nezdánitelné části	600 000 + 145 800 + 54 000 - 68 000	731 800	68 000 = Nezdánitelné části § 15 ZDP: 6 000 Kč penzijní připojištění, 12 000 Kč soukromé životní pojištění, 50 000 Kč dar zdravotnickému zařízení.
daň z příjmů fyzických osob	$0,15 \times 731\,800$ - 24 840	84 930	24 840 je základní sleva na dani
roční čistý příjem	600 000 - 39 000 - 27 000 - 84 930	449 070	

* Měsíční příjem za práci jednatele přesahuje výši rozhodného příjmu, která je pro rok 2010 rovna 6 000 Kč. Tím je naplněna podmínka účasti na důchodovém pojištění a musí být odvedeno pojistné na sociální pojištění.

- **Podíl na zisku vytvořeného společností**

Tab. 4.9 Výpočet čistého zisku společnosti s r.o.

položka	výpočet	Kč	poznámka
zdanitelné výnosy		1 650 000	viz Tab. 4.5
daňově uznatelné náklady	827 380 + 799 800	1 627 180	799 800 Kč jsou mzdové náklady na lékaře včetně pojistného na sociální a zdravotní pojištění hrazeného zaměstnavatelem
základ daně	1 650 000 - 1 627 180	22 820	
		22 000	zaokrouhlený
daň z příjmů právnických osob	0,19 × 22 000	4 180	
čistý zisk	22 820 - 4 180	18 640	

Výše podílu na zisku vytvořeného společností, který lze vyplatit panu Černému, je rovna **15 844 Kč**, tj. výše čistého zisku po zdanění 15% srážkovou daní dle § 36 ZDP.

Celkový čistý příjem lékaře za rok 2010 je roven 464 914 Kč.

Varianta C

MUDr. Černý si vyplácí 40 000 Kč jako mzdu za práci lékaře, za práci jednatele 5 000 Kč a za práci společníka také 5 000 Kč.

Výpočet ročního čistého příjmu z provozování praxe:

- **Čistý příjem lékaře ze závislé činnosti**

Tab. 4.10 Výpočet čistého příjmu ze závislé činnosti

položka	výpočet	Kč	poznámka
roční hrubé příjmy	12 × 50 000	600 000	
pojistné na sociální pojištění*	12 × 0,25 × 40 000	120 000	zaměstnavatel
	12 × 0,065 × 40 000	31 200	zaměstnanec
pojistné na zdravotní pojištění	12 × 0,09 × 50 000	54 000	zaměstnavatel
	12 × 0,045 × 50 000	27 000	zaměstnanec

základ daně snížený o nezdanitelné části	600000 + 120 000 + 54 000 - 68 000	706 000	68 000 = Nezdanitelné části §15 ZDP: 6 000 Kč penzijní připojištění, 12 000 Kč soukromé životní pojištění, 50 000 Kč dar zdravotnickému zařízení.
daň z příjmů fyzických osob	0,15 × 706 000 - 24 840	81 060	24 840 je základní sleva na dani
roční čistý příjem	600 000 - 31 200 - 27 000 - 81 060	460 740	

* Měsíční příjem za práci jednatele i za práci společníka nedosahuje výše rozhodného příjmu (6 000 Kč), nedochází tak k naplnění podmínky účasti na důchodovém pojištění. Pojistné na sociální pojištění se z těchto příjmů neodvádí.

- **Podíl na zisku vytvořeného společností**

Tab. 4.11 Výpočet čistého zisku společnosti s r.o.

položka	výpočet	Kč	poznámka
zdanitelné výnosy		1 650 000	viz Tab. 4.5
daňově uznatelné náklady	827 380 + 774 000	1 601 380	774 000 Kč jsou mzdové náklady na lékaře včetně pojistného na sociální a zdravotní pojištění hrazeného zaměstnavatelem
základ daně	1 650 000 - 1 601 380	48 620	
		48 000	zaokrouhlený
daň z příjmů právnických osob	0,19 × 48 000	9 120	
čistý zisk	48 620 - 9 120	39 500	

Výše podílu na zisku vytvořeného společností, který lze vyplatit panu Černému, je rovna **33 575 Kč**, tj. výše čistého zisku po zdanění 15% srážkovou daní dle § 36 ZDP.

Celkový čistý příjem lékaře za rok 2010 je roven 494 315 Kč.

Srovnání jednotlivých variant

Z hlediska čistého příjmu, který by pan Černý za daných podmínek získal za práci konanou pro společnost včetně částky vyplaceného podílu na zisku je nejvýhodnější varianta C. Vyšší částky čistého příjmu ze závislé činnosti je dosaženo díky nižším odvodům pojistného na sociální pojištění, které je odvedeno pouze z příjmů plynoucích ze závislé práce lékaře, ale nikoli z příjmů plynoucích lékaři za práci jednatele a společníka. Z tohoto důvodu bude nižší i základ daně z příjmů fyzických osob a tím i daňová povinnost. O částku, kterou společnost ušetří na povinném pojistném, je navýšen zisk společnosti a v konečném důsledku to znamená i vyšší částku, která je vyplacena lékaři jako podíl na zisku.

4.1.3 Porovnání provozování lékařské praxe fyzickou osobou a s.r.o.

Porovnávány budou optimální varianty z kapitol 4.1.1 a 4.1.2, při kterých bylo za daných podmínek dosaženo nejvyššího čistého příjmu z provozování lékařské praxe. V případě provozování lékařské praxe fyzickou osobou se jednalo o situaci lékaře, který vede daňovou evidenci a v daňovém přiznání uplatnil skutečně vynaložené výdaje. V případě provozování lékařské praxe společností s ručením omezeným s jediným společníkem se jednalo o situaci, kdy lékaři plynou příjmy na základě pracovního poměru, dále příjmy za práci jednatele a společníka nepodléhající odvodům pojistného na sociální pojištění a příjem v podobě výplaty podílu na zisku vytvořeného společností.

Aby mohla být porovnatelná situace provozování lékařské praxe fyzickou osobou a s.r.o., je nutné zjistit, jakých výnosů a nákladů by musela s.r.o. za daných podmínek dosáhnout, aby čistý příjem lékaře jako společníka s.r.o. se rovnal čistému příjmu dosaženého v případě optimální varianty provozování praxe fyzickou osobou, tedy 574 552 Kč. Při výpočtu je nutné počítat s malou odchylkou ve výsledku, a to v řádu několika jednotek až desítek korun. Odchylka je způsobena nemožností zahrnutí efektu zaokrouhlování částek pojistného na zdravotní a sociální pojištění, základu daně a daně příjmů.

Stanovení výnosů a nákladů s.r.o.

Předpoklady:

- dosažení zisku společností s ručením omezeným,
- mzda za práci lékaře,
- odměna za práci jednatele v měsíční hrubé výši 5 000 Kč,
- odměna za práci společníka v měsíční hrubé výši 5 000 Kč,
- podíl na zisku vytvořeném společností.

Zkratky použité ve výpočtu:

- HP_1 hrubý příjem za práci jednatele a společníka
- HP_2 hrubá mzda za práci lékaře
- HP hrubé příjmy celkem
- $DPFO$ daň z příjmů fyzických osob
- ZP_{z1} pojistné na zdravotní pojištění vážící se k HP_1 placené zaměstnancem
- ZP_{z2} pojistné na zdravotní pojištění vážící se k HP_2 placené zaměstnancem
- ZP_{sro1} pojistné na zdravotní pojištění vážící se k HP_1 placené s.r.o.
- ZP_{sro2} pojistné na zdravotní pojištění vážící se k HP_2 placené s.r.o.
- SP_{z2} pojistné na sociální pojištění vážící se k HP_2 placené zaměstnancem
- SP_{sro2} pojistné na sociální pojištění vážící se k HP_2 placené s.r.o.
- $\check{C}P$ čistý příjem lékaře
- ZD základ daně z příjmů fyzických osob § 6 ZDP
- $N\check{C}$ nezdanitelné části základu daně
- S základní sleva na dani
- PnZ podíl na zisku

Rovnice čistého příjmu lékaře:

$$\check{C}P = HP - DPFO - SP_{z2} - ZP_{z1} - ZP_{z2} + PnZ$$

$$\boxed{\check{C}P = HP_1 + HP_2 - [0,15 (ZD - N\check{C}) - S] - (0,065 HP_2) - [0,045 (HP_1 + HP_2)] + PnZ}, \quad (4.1)$$

kde:

- $\check{C}P = 574\,552$ Kč,
- $HP_1 = 2 \times 12 \times 5\,000 = 120\,000$ Kč,
- HP_2 je nezávisle proměnná,

- ZD je roven úhrnu HP a povinného pojistného placeného s.r.o., tj.

$$ZD = HP_1 + HP_2 + ZP_{sro1} + ZP_{sro2} + SP_{sro2},$$
- $ZP_{z1} = 2 \times 12 \times 0,045 \times 5\,000 = 5\,400$ Kč,
- $ZP_{sro1} = 2 \times 12 \times 0,09 \times 5\,000 = 10\,800$ Kč,
- $ZP_{sro2} = 0,09 HP_2$, $SP_{sro2} = 0,25 HP_2$,
- NČ jsou v celkové výši 68 000 Kč (viz zadání příkladu - kapitola 4.1),
- PnZ je závisle proměnná na HP_2 .

Dosažením známých veličin do rovnice čistého příjmu (4.1) dostanu rovnici podílu na zisku (4.2):

$$444\,532 = 0,689 HP_2 + PnZ$$

$$PnZ = 444\,532 - 0,689 HP_2 \quad (4.2)$$

Jedná se o klesající funkci, což znamená, že čím vyšší bude zvolena výše hrubé mzdy lékaře, tím menší částka podílu na zisku bude potřeba, aby celkový roční čistý příjem lékaře byl roven 574 552 Kč.

Po zahrnutí počátečních podmínek stanovených v optimální variantě vztahující se k lékaři provozujícímu nestátní zdravotnické zařízení jako jediný společník s.r.o., tj. zahrnutí měsíční hrubé mzdy ve výši 40 000 Kč do výpočtu, bude možné stanovit výši podílu na zisku dosažením do rovnice (4.2):

$$PnZ = 444\,532 - 0,689 \times (12 \times 40\,000)$$

$$PnZ = \mathbf{113\,812\,Kč}$$

Podíl na zisku ve výši 113 812 Kč je částka po zdanění 15% srážkovou daní. Navýšením vypočtené částky podílu na zisku o tuto daň získám výši čistého zisku (ČZ) vytvořeného společností.

$$\check{C}Z = PnZ \div (1 - 0,15)$$

$$\check{C}Z = 113\,812 \div 0,85$$

$$\check{C}Z = 133\,896\,Kč$$

Navýšením částky čistého zisku o 19% daň z příjmů právnických osob, kterou společnost musela zaplatit, získám výši zisku před zdaněním, tj. rozdíl zdanitelných výnosů (Výn) a daňově uznatelných nákladů (Ná) společnosti.

$$\text{Výn} - \text{Ná} = \text{ČZ} \div (1 - 0,19)$$

$$\text{Výn} - \text{Ná} = 133\,896 \div 0,81$$

$$\text{Výn} = 165\,304 \text{ Kč} + \text{Ná} \quad (4.3)$$

Náklady společnosti s ručením omezeným jsou ve výši **1 601 380 Kč**, (viz Tab. 4.11):

- 827 380 Kč - viz Tab. 4.5,
- 774 000 Kč - mzdové náklady na pana Černého včetně povinného pojistného.

Dosazením částky nákladů do rovnice (4.3) získám výši výnosů, tj. **1 766 684 Kč**.

Aby lékař, který provozuje lékařskou praxi jako společník společnosti s ručením omezeným, dosáhl za rok 2010 stejné výše čistého příjmu jako v případě provozování lékařské praxe fyzickou osobou (za splnění podmínek stanovených v tomto modelovém příkladě), musí společnost s ručením omezeným dosáhnout výnosů přibližně ve výši 1 766 684 Kč.

4.2 Prodej lékařské praxe

4.2.1 Prodej lékařské praxe a daň z příjmů

Daňové dopady prodeje lékařské praxe jsou ukázány na následujících modelových situacích, které navazují na podmínky jednotlivých variant řešených v rámci modelového příkladu v předchozí kapitole 4.1.

4.2.1.1 Prodej lékařské praxe provozované fyzickou osobou

V roce 2010 se MUDr. Černý rozhodl ukončit podnikatelskou činnost a svou lékařskou praxi prodat jinému praktickému lékaři. Prodej ordinace se uskuteční na základě smlouvy o prodeji podniku. Pro účely prodeje nechal pan Černý vypracovat znalecký posudek k ocenění nestátního zdravotnického zařízení. Znalec jej ocenil na 900 000 Kč. Oba lékaři, prodávající a kupující, se dohodli na kupní ceně ve výši hodnoty ocenění stanovené posudkem znalce. Den prodeje lékařské praxe je stanoven na 31. 12. 2010 a zároveň v tento den bude uhrazena kupní cena v plné výši. Pohledávky za zdravotními pojišťovnami ve výši 200 000 Kč, které jsou evidovány k datu prodeje, nepřechází na kupujícího spolu s prodáváním podnikem. Zůstatková cena odpisovaného majetku je rovna 0 Kč, neboť v roce 2010 byl tento majetek zcela daňově odepsán.

Varianta A

MUDr. Černý v daňovém přiznání uplatňuje skutečně vynaložené výdaje na dosažení, zajištění a udržení příjmů.

Výpočet čistého příjmu z prodeje lékařské praxe:

Daň z příjmů

Tab. 4.12 Stanovení základu daně

položka	Kč	poznámka
zdanitelné příjmy z běžné činnosti	1 600 000	viz. Tab. 4.1
zdanitelné příjmy z prodeje praxe	900 000	
zdanitelné příjmy celkem	2 500 000	
daňově uznatelné výdaje	752 380	viz. Tab. 4.1
základ daně	1 747 620	

Podle zákona o daních z příjmů, konkrétně podle ustanovení § 23 odst. 8 písm. b) bodu 2. je nutné upravit rozdíl mezi příjmy a výdaji, z něhož se vychází pro zjištění základu daně za zdaňovací období předcházející dni ukončení podnikatelské činnosti, o hodnotu pohledávek, které by při úhradě byly zdanitelným příjmem a hodnotu závazků, které by při úhradě byly výdajem na dosažení, zajištění a udržení příjmů, s výjimkou přijatých a zaplacených záloh, o cenu nespotřebovaných zásob a o zůstatky vytvořených rezerv. MUDr. Černý eviduje pouze pohledávky ve výši 200 000 Kč a závazky v hodnotě 50 000 Kč. Jelikož tyto závazky přecházejí v rámci prodeje podniku na kupujícího, nebude o ně upraven základ daně.

Úprava základu daně z důvodu ukončení podnikatelské činnosti:

- pohledávky + 200 000 Kč,
- upravený základ daně je roven 1 897 620 Kč.

Tab. 4.13 Stanovení daňové povinnosti

položka	Kč	poznámka
upravený základ daně	1 897 620	
nezdánitelné části základu daně	68 000	viz zadání příkladu, kap. 4.1
snížený základ daně po zaokrouhlení	1 829 600	
daň z příjmů fyzických osob	281 940	
sleva na dani	24 840	
konečná daňová povinnost	257 100	

Konečnou daňovou povinnost je možné rozdělit na část vztahující se k:

- běžné činnosti, tj. 92 100 Kč (viz Tab. 4.2), ve výpočtu daně z příjmů z běžné činnosti jsou zahrnuty nezdánitelné části základu daně a základní sleva na dani,
- ukončení podnikatelské činnosti, tj. 30 000 Kč (15 % z 200 000),
- prodeji praxe, tj. **135 000 Kč** (15 % z 900 000).

Pojistné na sociální pojištění

- vyměřovací základ: $0,5 \times 1\,747\,620 = 873\,810$ Kč, do vyměřovacího základu nevstupují úpravy základu daně nutné z důvodu ukončení podnikatelské činnosti,
- odvod pojistného: $873\,810 \times 0,292 = 255\,153$ Kč.

Pojistné je možné rozdělit na část vztahující se k:

- běžné činnosti, tj. 123 753 Kč (viz kap. 4.1.1 - varianta A),
- prodeji praxe, tj. **131 400 Kč**.

Pojistné na zdravotní pojištění

- vyměřovací základ: $0,5 \times 1\,747\,620 = 873\,810$ Kč, do vyměřovacího základu rovněž nevstupují úpravy základu daně nutné z důvodu ukončení podnikatelské činnosti,
- odvod pojistného: $0,135 \times 873\,810 \text{ Kč} = 117\,965$ Kč.

Pojistné je možné rozdělit na část vztahující se k:

- běžné činnosti, tj. 57 215 Kč (viz kap. 4.1.1 - varianta A),
- prodeji praxe, tj. **60 750 Kč**.

Čistý příjem z prodeje praxe bude činit 572 850 Kč, tj. 63,65 % z kupní ceny.

Varianta B

MUDr. Černý uplatňuje již druhým rokem výdaje procentem z příjmů, za zdaňovací období 2010 je možné uplatnit 40 % z příjmů.

Výpočet čistého příjmu z prodeje lékařské praxe:

Daň z příjmů

Tab. 4.14 Stanovení základu daně

položka	Kč	poznámka
zdanitelné příjmy z běžné činnosti	1 600 000	viz Tab. 4.1
zdanitelné příjmy z prodeje praxe	900 000	
zdanitelné příjmy celkem	2 500 000	
daňově uznatelné výdaje	1 000 000	§ 7 odst. 7 ZDP; 40 % z 2 500 000
základ daně	1 500 000	

§ 23 odst. 8 písm. b) bod 3. ZDP stanoví, že rozdíl mezi příjmy a výdaji, z něhož se vychází pro zjištění základu daně za zdaňovací období předcházející dni ukončení podnikatelské činnosti, se upraví v případech, kdy poplatník uplatňuje výdaje podle § 7 odst. 7 ZDP (výdaje stanovené procentem z příjmů), o cenu nespotřebovaných zásob, o hodnotu pohledávek, které by při úhradě byly zdanitelným příjmem, a zaplacených záloh.

Úprava základu daně z důvodu ukončení podnikatelské činnosti:

- pohledávky + 200 000 Kč,
- upravený základ daně je roven 1 700 000 Kč.

Tab. 4.15 Stanovení daňové povinnosti

položka	Kč	poznámka
upravený základ daně	1 700 000	
nezdanitelné části základu daně	68 000	§ 15 ZDP, viz Zadání příkladu - kap. 4.1
snížený základ daně po zaokrouhlení	1 632 000	
daň z příjmů fyzických osob	244 800	
sleva na dani	24 840	
konečná daňová povinnost	219 960	

Konečnou daňovou povinností je možné rozdělit na část vztahující se k:

- běžné činnosti, tj. 108 960 Kč (viz Tab. 4.3), ve výpočtu daně z příjmů z běžné činnosti jsou zahrnuty nezdanitelné části základu daně a základní sleva na dani,
- ukončení podnikatelské činnosti, tj. 30 000 Kč ($0,15 \times 200\,000$),
- prodeji praxe, tj. **81 000 Kč** [$(900\,000 - 40\% \text{ z } 900\,000) \times 0,15$].

Pojistné na sociální pojištění

- vyměřovací základ $0,5 \times 1\,500\,000 = 750\,000$ Kč, do vyměřovacího základu nevstupují úpravy základu daně nutné z důvodu ukončení podnikatelské činnosti,
- odvod pojistného $0,292 \times 750\,000 = 219\,000$ Kč.

Pojistné je možné rozdělit na část vztahující se k:

- běžné činnosti, tj. 140 160 Kč (viz Varianta B, kapitola 4.1.1),
- prodeji praxe, tj. **78 840 Kč**.

Pojistné na zdravotní pojištění

- vyměřovací základ $0,5 \times 1\,500\,000 = 750\,000$ Kč, do vyměřovacího základu nevstupují úpravy základu daně nutné z důvodu ukončení podnikatelské činnosti,
- odvod pojistného $0,135 \times 750\,000 = 101\,250$ Kč.

Pojistné je možné rozdělit na část vztahující se k:

- běžné činnosti, tj. 64 800 Kč (viz Varianta B, kapitola 4.1.1),
- prodeji praxe, tj. **36 450 Kč**.

Čistý příjem z prodeje lékařské praxe je roven 703 710 Kč, tj. 78,19 % z kupní ceny.

Varianta C

MUDr. Černý přejde v roce 2010 z uplatňování skutečných výdajů na výdaje procentem z příjmů. Částka **čistého příjmu z prodeje ordinace** je rovna částce vypočtené v předchozí variantě, tj. **703 710 Kč**.

Varianta D

Zajímavější (z daňového pohledu) by však mohla být situace pana Černého, který vede daňovou evidenci a ve zdaňovacím období roku 2010 uplatní skutečně vynaložené výdaje. Ordinaci prodá na začátku ledna roku 2011 a pro toto zdaňovací období uplatní paušální výdaje ve výši 40 % z dosažených příjmů (z příjmů z prodeje lékařské praxe, jiné příjmy nemá). Ke dni prodeje praxe zároveň ukončí podnikatelskou činnost. Čistý příjem z prodeje praxe sice bude ve stejné výši jako v předchozích dvou variantách, ale celková daňová povinnost a odvody pojistného budou nižší než v ostatních případech.

Zdaňovací období 2010:

- daňová povinnost 114 600 Kč
  - 92 100 Kč z běžné činnosti (viz Tab. 4.2)
  - 22 500 Kč z úprav základu daně z důvodu změny způsobu uplatňování výdajů,
 $0,15 \times (200\,000 \text{ pohledávky} - 50\,000 \text{ závazky}) = 22\,500 \text{ Kč}$
- pojistné na SP 123 753 Kč (viz Varianta A, kapitola 4.1.1)
- pojistné na ZP 57 215 Kč (viz Varianta A, kapitola 4.1.1)
- Úpravy základu daně 2010 nevstupují do vyměřovacího základu pro výpočet pojistného, do vyměřovacího základu vstupují až skutečné úhrady závazků a pohledávek v příslušném roce.

Zdaňovací období 2011 (prodej praxe):

- daňová povinnost   81 000 Kč [(900 000 - 40 % z 900 000) x 0,15]
- pojistné na SP   78 840 Kč
  - vyměřovací základ = $0,5 \times (900\,000 - 0,4 \times 900\,000) = 270\,000$ Kč
  - pojistné = $0,292 \times 270\,000 = 78\,840$ Kč
- pojistné na ZP   36 450 Kč
  - vyměřovací základ = 270 000 Kč
  - pojistné = $0,135 \times 270\,000 = 36\,450$ Kč

Celkem za zdaňovací období 2010 a 2011:

- daň z příjmů fyzických osob   195 600 Kč
- pojistné na SP   202 593 Kč
- pojistné na ZP   93 665 Kč

Srovnání všech čtyř variant:

- a) z hlediska čistého příjmu z prodeje ordinace

Tab. 4.16

Varianta	kupní cena	čistý příjem z prodeje praxe v Kč	% z kupní ceny
A	900 000	572 850	63,65
B	900 000	703 710	78,19
C	900 000	703 710	78,19
D	900 000	703 710	78,19

Z hlediska čistého příjmu z prodeje lékařské praxe je pro provozovatele - fyzickou osobu výhodnější, pokud uplatní ve zdaňovacím období, ve kterém praxi prodává, paušální výdaje dle § 7 odst. 7 ZDP. Čistý zisk z prodeje ordinace by v těchto případech činil 78,19 % z kupní ceny. Při uplatnění skutečně vynaložených výdajů by čistý zisk z prodeje ordinace činil pouze 63,65 % z kupní ceny.

b) z hlediska celkové daňové povinnosti a odvodů pojistného na sociální a zdravotní pojištění

Tab. 4.17

varianta	celková daňová povinnost	celkové odvody pojistného na SP	celkové odvody pojistného na ZP	odvody celkem	poznámka
A	257 100	255 153	117 965	630 218	
B	219 960	219 000	101 250	540 210	
C	234 960	233 600	108 000	576 560	
D ₁	195 600	202 593	93 655	491 848	úpravy základu daně nevstupují do vyměřovacího základu
D ₂	195 600	224 493	103 790	523 883	vstup uhrazených závazků a pohledávek do vyměřovacího základu

Z hlediska celkové výše odvodů, tj. z hlediska daně z příjmů a odvodů pojistného, které lékař musí odvést z příjmů plynoucích z běžné činnosti, z ukončení podnikatelské činnosti i z prodeje ordinace se jako optimální jeví varianta D. Pro připomenutí, ve variantě D uplatnil MUDr. Černý za zdaňovací období 2010 skutečné výdaje a v následujícím roce přešel na výdaje počítané procentem z příjmů. Počátkem roku 2011 (zkraje měsíce ledna) zrealizoval prodej své ordinace a zároveň ukončil podnikatelskou činnost. Varianta D₁ představuje situaci, kdy úpravy základu daně z důvodu změny způsobu uplatňování výdajů ještě nevstoupily do vyměřovacího základu pro výpočet pojistného. V situaci, kterou představuje varianta D₂, došlo v roce 2011 k úhradě pohledávek a závazků, o které byl upraven základ daně 2010. Pojistné na sociální pojištění vzrostlo o 21 900 Kč (tj. $0,292 \times 0,5 \times 150\,000$) a pojistné na zdravotní pojištění o 10 135 Kč (tj. $0,135 \times 0,5 \times 150\,000$).

Následují varianty B a C. Nejméně výhodná je varianta A, kdy pan Černý uplatnil skutečné výdaje vynaložené na dosažení, zajištění a udržení příjmů.

4.2.1.2 Prodej lékařské praxe provozované s.r.o.

MUDr. Černý se rozhodl prodat svůj 100% podíl na společnosti s ručením omezeným, jíž je jediným společníkem, jinému lékaři - fyzické osobě. Prodej se uskuteční na základě smlouvy o převodu obchodního podílu, kupní cena byla dohodnuta ve výši 900 000Kč.

Varianta A

MUDr. Černý vlastní v době prodeje obchodní podíl více jak pět let.

Jestliže pan Černý vlastnil obchodní podíl po dobu delší než 5 let před jeho prodejem a neměl jej zahrnutý v obchodním majetku, je příjem z prodeje obchodního podílu osvobozen od daně z příjmů (§ 4 odst. 1 písm. r) ZDP). Čistý příjem z prodeje je roven prodejní ceně, tj. 900 000 Kč. Pro kupujícího není výdaj vynaložený na pořízení obchodního podílu výdajem na dosažení, zajištění a udržení příjmů.

Varianta B

MUDr. Černý vlastní v době prodeje obchodní podíl po dobu kratší pěti let.

V případě, že je pan Černý prvním vlastníkem prodávaného obchodního podílu, musí příjem z prodeje obchodního podílu zdanit. Jedná se o příjem podle §10 odst. 1 písm. c) ZDP, který nepodléhá platbám pojistného na sociální a zdravotní pojištění. Příjem z prodeje obchodního podílu podléhá 15% sazbě daně a daň z příjmů činí 135 000 Kč (15 % z 900 000 Kč). Čistý příjem z prodeje podílu je roven 765 000 Kč.

Jestliže prodávaný obchodní podíl již dříve odkoupil od jiné osoby, pak výdajem (nákladem) na dosažení, zajištění a udržení příjmů je nabývací cena podílu, maximálně však do výše příjmu z prodeje obchodního podílu. Potom bude daň z příjmu nižší a čistý příjem z prodeje obchodního podílu vyšší než předchozí situaci, kdy byl lékař prvním vlastníkem obchodního podílu.

4.2.2 Komparace prodeje lékařské praxe provozované s.r.o. a fyzickou osobou

Z daňového hlediska je prodej praxe nepochybně mnohem výhodnější pro lékaře, který je jediným společníkem s.r.o., prodávajícího obchodní podíl na společnosti. Příjem z prodeje obchodního podílu totiž nepodléhá platbám pojistného na sociální a zdravotní pojištění a jsou-li splněny podmínky stanovené § 4 odst. 1 písm. r) ZDP, je příjem z prodeje obchodního podílu od daně z příjmů fyzických osob osvobozen. Naproti tomu příjem z prodeje nestátního zdravotnického zařízení provozovaného fyzickou osobou podléhá vždy dani z příjmů a také platbám pojistného na sociální a zdravotní pojištění.

Navíc proces prodeje lékařské praxe formou převodu obchodního podílu je mnohem jednodušší. Na rozdíl od prodeje lékařské praxe, kterou provozuje fyzická osoba, se převodem obchodního podílu na společnosti nemění osoba provozovatele nestátního zdravotnického zařízení, ale pouze jeho vlastník. Zůstává tak nedotčena platnost registrace nestátního zdravotnického zařízení. Změna v osobě společníka nemá vliv ani na platnost smluv o poskytování a úhradě zdravotní péče uzavřených se zdravotními pojišťovnami. Nový společník (vlastník) však musí splňovat podmínku odborné způsobilosti k poskytování zdravotní péče nebo za tímto účelem stanovit odborného zástupce.

4.3 Dědění lékařské praxe

Základní problém, podobně jako u prodeje nestátního zdravotnického zařízení spočívá v převodu jeho registrace a smluv o poskytování a úhradě zdravotní péče na dědice. Zemře-li lékař, který provozoval nestátní zdravotnické zařízení jako fyzická osoba, zanikne registrace tohoto zdravotnického zařízení, smlouvy se zdravotními pojišťovnami a také ostatní smlouvy zajišťující běžný provoz lékařské praxe. Dědicové mohou zdědit pouze hmotné vybavení ordinace, nikoli lékařskou praxi jako fungující podnik.

Opačná situace nastává v případě úmrtí lékaře, který provozoval nestátní zdravotnické zařízení jako jediný společník společnosti s ručením omezeným, kdy na dědice přejde obchodní podíl na společnosti. Pokud budou mít dědicové zájem, mohou pokračovat v provozování lékařské praxe za podmínky, že alespoň některý z dědiců bude

k tomu odborně způsobilý anebo za tímto účelem zajistí odborného zástupce způsobilého k poskytování zdravotní péče v příslušném oboru. V případě jejich nezájmu pokračovat v provozování nestátního zdravotnického zařízení mohou obchodní podíl prodat třetí osobě, která bude schopna zajistit další provoz tohoto zdravotnického zařízení.

4.4 Podnikatelské ručení

Provozování lékařské praxe jako společnost s ručením omezeným nabízí větší prostor k ochraně majetku lékaře, který praxi provozuje. Jako společník společnosti s ručením omezeným ručí za závazky společnosti jen do výše úhrnu nesplacených vkladů. Sama společnost pak ručí za závazky do výše základního kapitálu a aktiv společnosti, osobní majetek lékaře (společníka) tak zůstává nedotčen.

Oproti tomu lékař, který provozuje lékařskou praxi jako fyzická osoba, ručí za své podnikatelské aktivity celým svým majetkem. V případě neúspěchu v podnikání by to znamenalo ztrátu majetku zařazeného do obchodního majetku, ale také přímé ohrožení osobního majetku lékaře.

5. Závěr

Diplomová práce byla zaměřena na faktory ovlivňující rozhodování lékaře při volbě právní formy pro provozování lékařské praxe. V úvodní části byla řešena především právní úprava vztahující se k problematice provozování lékařské praxe – nestátního zdravotnického zařízení. Obsah kapitoly byl zaměřen na dělení zdravotnických zařízení podle osoby provozovatele, na získání oprávnění, podmínky a povinnosti vztahující se k poskytování zdravotnické péče v nestátním zdravotnickém zařízení, dále na technické, věcné a hygienické požadavky na provoz nestátního zdravotnického zařízení, na podmínky získání registrace k nestátnímu zdravotnickému zařízení a podmínky uzavření smluv o poskytování a úhradě zdravotní péče se zdravotními pojišťovnami.

Praktická část byla věnována komparaci vybraných faktorů vztahujících se k provozování lékařské praxe fyzickou osobou a společností s ručením omezeným s jediným společníkem. Vybranými faktory byly: zdanění příjmů plynoucích lékaři z provozování lékařské praxe, prodej lékařské praxe, dědění lékařské praxe a podnikatelské ručení.

Co se týče oblasti zdaňování příjmů plynoucích z provozování lékařské praxe, je bezesporu výhodnější z pohledu fyzické osoby. K tomu, aby lékař coby jediný společník společnosti s ručením omezeným dosáhl stejného čistého příjmu z provozování praxe jako lékař, který provozuje svou ordinaci jako fyzická osoba, musela by jeho společnost dosáhnout mnohem vyšších výnosů. Rozdíl je způsoben jednak vyššími mzdovými náklady společnosti a náklady na povinné pojistné placené společností za zaměstnance, jednak skutečností, že lékaři plynou odlišné druhy příjmů a také samotným rozdílem mezi daňovou evidencí a účetnictvím. Podle mého názoru je možné daň z příjmů mající vliv na čistý příjem lékaře stále považovat za stěžejní faktor, který ovlivňuje rozhodování lékaře při volbě právní formy nestátního zdravotnického zařízení, kde jednoznačně vítězí varianta provozovat lékařskou praxi jako fyzická osoba.

Chystá-li se provozovatel v blízké budoucnosti svou praxi prodat nebo ukončit podnikatelskou činnost, měl by zvážit, zda je pro něj výhodnější převést lékařskou praxi na právnickou osobu, konkrétně na společnost s ručením omezeným. Právě tato právní forma nabízí v složitějších situacích mnoho výhod. Převod praxe je v případě společnosti s ručením omezeným mnohem jednodušší jak pro prodávajícího, tak pro kupujícího. Ve své podstatě jde pouze o převod obchodního podílu, tedy o změnu v osobě vlastníka nestátního zdravotnického zařízení. Všechny smlouvy uzavřené mezi společností a dalšími subjekty

zůstávají nedotčeny. To znamená, že odpadá celý proces zahrnující získávání registrace k nestátnímu zdravotnickému zařízení a nekoná se ani výběrové řízení směřující k uzavření smluv se zdravotními pojišťovkami.

Obdobné výhody platí i v situaci, kdy provozovatel lékařské praxe zemře a obchodní podíl zůstavitele se stane předmětem dědického řízení, není-li ovšem dědění obchodního podílu společenskou smlouvou vyloučeno. V případě s.r.o. s jediným společníkem nelze dědění obchodního podílu zakladatelskou listinou vyloučit. Dědicové v případě zájmu mohou dále provozovat lékařskou praxi, a to sami, jsou-li k tomu odborně způsobilí nebo s pomocí odborného zástupce. Obchodní podíl mohou také bez problémů prodat případnému zájemci.

Další nespornou výhodou provozování praxe jako společnost s ručením omezeným je omezené ručení za závazky společnosti, jak již vyplývá z názvu této oblíbené právní formy. Lékař jako společník s.r.o. se tak v případě neúspěšného podnikání nemusí obávat ztráty veškerého svého majetku, ručí pouze do výše svého nesplaceného vkladu. Společnost ovšem ručí za své závazky celým svým majetkem.

Přestože provozování nestátního zdravotnického zařízení společností s ručením omezeným přináší spoustu nezanedbatelných výhod, zejména v problémových situacích, je v dnešní době většina soukromých lékařských praxí stále provozována formou fyzické osoby.

Největší problém tkví v nemožnosti přechodu smluv se zdravotními pojišťovkami při prodeji lékařské praxe formou prodeje podniku. Tato komplikace by mohla být odstraněna jedinečnou změnou patřičných ustanovení zákona o veřejném zdravotním pojištění. Česká lékařská komora se bude v nadcházejícím volebním období snažit prosadit několik změn zákonů, mezi které se řadí i změna zákona o veřejném zdravotním pojištění. Změna tohoto zákona by se měla týkat například: možnosti zdravotnických zařízení uzavřít se zdravotní pojišťovkou smlouvu na dobu neurčitou; možnosti prodeje, dědění a darování nestátního zdravotnického zařízení s tím, že s převodem vlastnictví se současně převádí i veškeré smluvní vztahy tohoto zdravotnického zařízení se zdravotními pojišťovkami, bez ohledu na to, zda provozovatelem je fyzická nebo právnická osoba; závaznosti výběrových řízení pro zdravotní pojišťovny a nových pravidel pro složení komisí pro výběrové řízení.⁸ Prosazení těchto (a dalších) změn Českou lékařskou komorou by znamenalo velký posun dopředu v oblasti provozování zdravotnických zařízení.

---

⁸ KUBEK, M. TEMPUS MEDICORUM: ČLK chce prosadit 5 zákonů. *Časopis České lékařské komory*, 2010, roč. 19, č. 4, s. 2-8.

Seznam použité literatury

Knihy a časopisy

BĚHOUNEK, P. *Společnost s ručením omezeným – řešení účetní a daňové problematiky včetně příkladů z praxe*. 6. aktualizované vyd. Olomouc: ANAG, 2006. 255 s. ISBN 80-7263-338-4.

PELCL, L. Daně, účetnictví - vzory a případy 4-5/10: *Příručka mzdové účetní pro rok 2010*. 1. vyd. Český Těšín: PORADCE, s.r.o., 2010. 320 s. ISSN 1213-9270.

DĚRGEL, M. PORADCE 2010/9: *Příjmy společníka od s.r.o.* 1. vyd. Český Těšín: PORADCE, s.r.o., 2010. s. 153 – 172.

KUBEK, M. TEMPUS MEDICORUM: ČLK chce prosadit 5 zákonů. *Časopis České lékařské komory*, 2010, roč. 19, č. 4, s. 2-8. ISSN 1214-7524.

Legislativa (znění platná k 1.1. 2010)

Zákon č. 20/1966 Sb., o péči o zdraví lidu.

Zákon č. 160/1992 Sb., o zdravotní péči v nestátních zdravotnických zařízeních.

Zákon č. 48/1997 Sb., o veřejném zdravotním pojištění a o změně a doplnění některých souvisejících zákonů.

Zákon č. 95/2004 Sb., o podmínkách získávání a uznávání odborné způsobilosti a specializované způsobilosti k výkonu zdravotnického povolání lékaře, zubního lékaře a farmaceuta.

Zákon č. 563/1991 Sb., o účetnictví.

Zákon č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů.

Zákon č. 235/2004 Sb., o dani z přidané hodnoty.

Zákon č. 513/1991 Sb., obchodní zákoník.

Zákon č. 455/1991 Sb., živnostenský zákon.

Vyhláška č. 49/1993 Sb., o technických a věcných požadavcích na vybavení zdravotnických zařízení.

Vyhláška č. 394/1991 Sb., o postavení, organizaci a činnosti fakultních nemocnic a dalších nemocnic, vybraných odborných léčebných ústavů a krajských hygienických stanic v řídicí působnosti ministerstva zdravotnictví České republiky.

Vyhláška č. 242/1991 Sb., o soustavě zdravotnických zařízení zřizovaných okresními úřady a obcemi.

Vyhláška č. 195/2005 Sb., kterou se upravují podmínky předcházení vzniku a šíření infekčních onemocnění a hygienické požadavky na provoz zdravotnických zařízení a ústavů sociální péče.

Elektronické zdroje

DRDLOVÁ, A. *Provozování zdravotnických zařízení* [online]. 2009 [cit. 13. 3. 2009]. Dostupný z WWW: <<http://www.epravo.cz/top/clanky/provozovani-zdravotnickych-zarizeni-55601.html>>.

ROD, J.; TUČEK, D. *Soukromá praxe vedená jako právnická osoba. Zdravotnické noviny* [online]. 2008 [cit. 22. 9. 2008].

Dostupný z WWW: <<http://www.zdravotnickenoviny.cz/scripts/detail.php?id=379806>>.

MACH, J. *Lze prodat a zdědit lékařskou praxi?* [online]. [cit. 29. 1. 2010]. Dostupný z WWW: <<http://www.clkuo.cz/dokumenty/praxe.htm>>.

ELIS, F. *Převod praxí – daňové dopady pro kupujícího* [online]. [cit. 7. 1. 2010]. Dostupný z WWW: <<http://www.tribune.cz/clanek/16185>>.

ELIS, F. *Jak maximalizovat zisk z prodeje lékařské praxe* [online]. [cit. 20. 11. 2009]. Dostupný z WWW: <<http://www.tribune.cz/clanek/15656>>.

ELIS, F. *Lékařská praxe provozovaná právnickou osobou* [online]. [cit. 31. 8. 2009]. Dostupný z WWW: <<http://www.tribune.cz/clanek/14728>>.

ELIS, F. *Lékařská praxe provozovaná fyzickou osobou* [online]. [cit. 17. 8. 2009]. Dostupný z WWW: <<http://www.tribune.cz/clanek/14636>>.

Seznam zkratk

ZDP - zákon o daních z příjmů

PP - penzijní připojištění

SŽP - soukromé životní pojištění

PHM - pohonné hmoty

ZD - základ daně

s.r.o. - společnost s ručením omezeným

SP - sociální pojištění

ZP - zdravotní pojištění

ČLK - Česká lékařská komora

Prohlášení o využití výsledků diplomové práce

Prohlašuji, že

- jsem byla seznámena s tím, že na mou diplomovou práci se plně vztahuje zákon č. 121/2000 Sb. – autorský zákon, zejména § 35 – užití díla v rámci občanských a náboženských obřadů, v rámci školních představení a užití díla školního a § 60 - školní dílo;
- beru na vědomí, že Vysoká škola báňská – Technická univerzita Ostrava (dále jen VŠB-TUO) má právo nevýdělečně, ke své vnitřní potřebě, diplomovou práci užít (§ 35 odst.3);
- souhlasím s tím, že diplomová (bakalářská) práce bude v elektronické podobě archivována v Ústřední knihovně VŠB-TUO a jeden výtisk bude uložen u vedoucího diplomové práce. Souhlasím s tím, že bibliografické údaje o diplomové práci budou zveřejněny v informačním systému VŠB-TUO;
- bylo sjednáno, že s VŠB-TUO, v případě zájmu z její strany, uzavřu licenční smlouvu s oprávněním užít dílo v rozsahu § 12 odst. 4 autorského zákona;
- bylo sjednáno, že užít své dílo, diplomovou práci, nebo poskytnout licenci k jejímu využití mohu jen se souhlasem VŠB-TUO, která je oprávněna v takovém případě ode mne požadovat přiměřený příspěvek na úhradu nákladů, které byly VŠB-TUO na vytvoření díla vynaloženy (až do jejich skutečné výše).

V Ostravě dne .....

.....

jméno a příjmení studenta

Adresa trvalého pobytu studenta:

.....

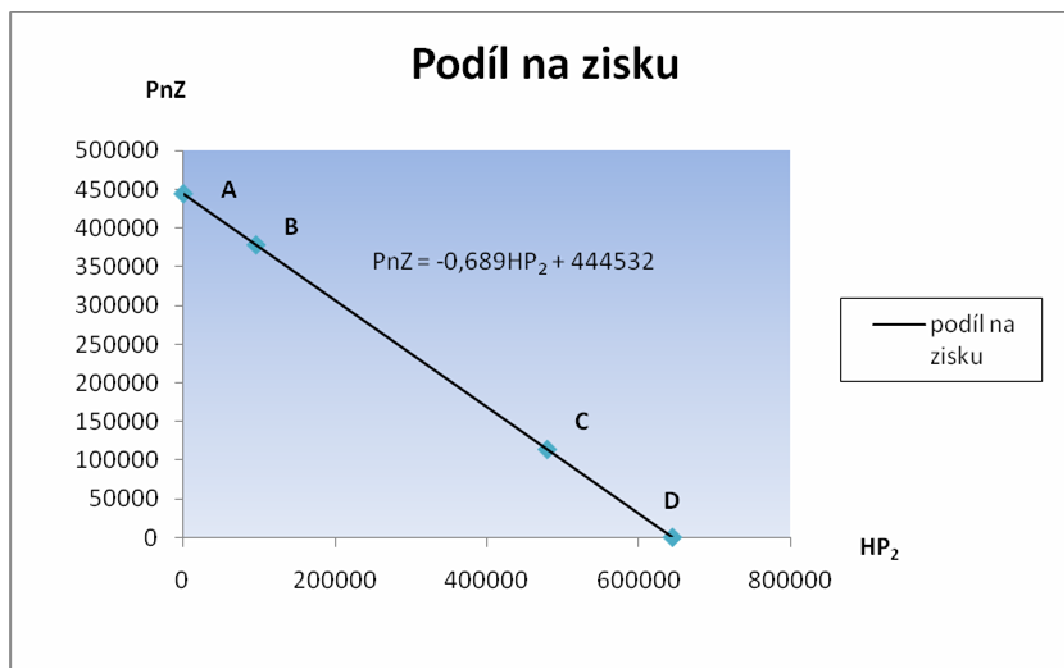
Příloha

Kapitola 4.1.3 - Porovnání provozování lékařské praxe fyzickou osobou a společností s ručením omezeným v grafech

Předpoklady:

- nezáporný rozdíl mezi zdanitelnými výnosy (V_{ýn}) a daňově uznatelnými náklady s.r.o.,
- mzda za práci lékaře (HP₂),
- odměna za práci jednatele v měsíční hrubé výši 5 000 Kč,
- odměna za práci společníka v měsíční hrubé výši 5 000 Kč,
- podíl na zisku vytvořeném společností (PnZ).

Graf č. 1 – Podíl na zisku vyplacený MUDr. Černému

Bod A znázorňuje situaci, kdy by pan Černý nepobíral žádnou mzdu za práci lékaře. Podíl na zisku by musel činit 444 532 Kč. Tato situace je pouze teoretická, za práci lékaře vykonávanou na základě pracovního poměru by měl lékař pobírat alespoň minimální mzdu. Ta momentálně činí 8 000 Kč měsíčně, tj. 96 000 Kč ročně.

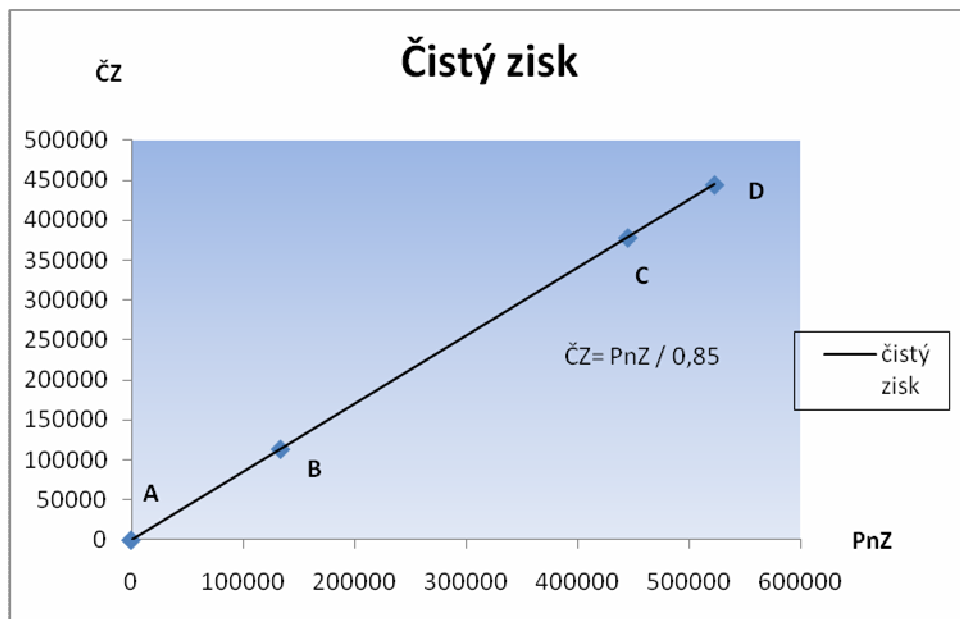
Situaci, kdy MUDr. Černý pobírá za práci lékaře právě minimální mzdu, znázorňuje bod B. Podíl na zisku by musel činit 378 388 Kč.

Bod C představuje situaci v kapitole 4.1.3, kdy pan Černý pobírá měsíční mzdu ve výši 40 000 Kč, tj. 480 000 Kč za rok. Podíl na zisku činí 113 812 Kč.

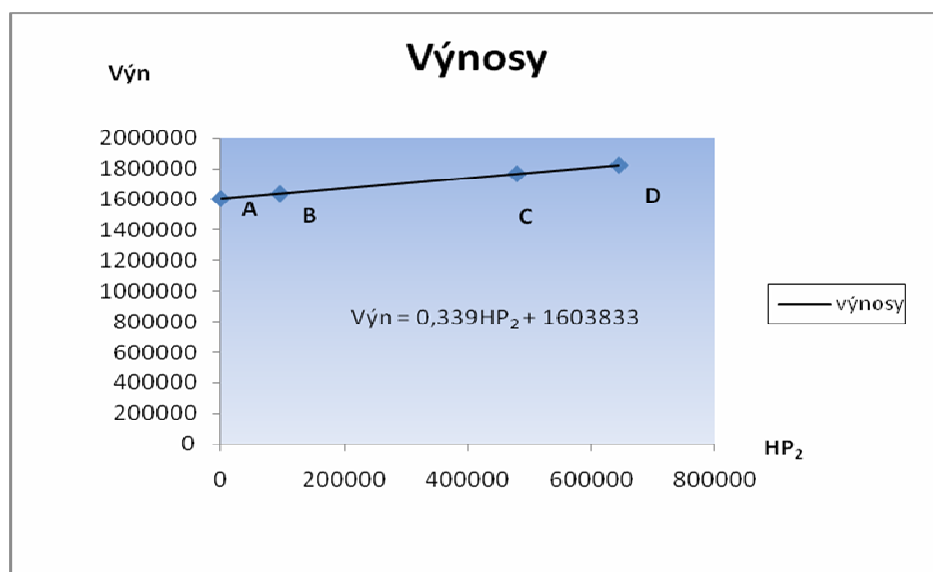
Bod D znázorňuje maximálně možnou roční výši mzdy, kterou by pan Černý mohl pobírat, aby byly splněny výchozí předpoklady. Podíl na zisku je roven 0 Kč, roční výše mzdy je rovna 645 184 Kč.

Graf č. 2 – Čistý zisk s.r.o.

Jednotlivé body představují tytéž situace ale v opačném pořadí, než tomu bylo v grafu č. 1 (tzn. bod A v tomto grafu představuje situaci popsanou v bodě D v předchozím grafu, bod B představuje situaci popsanou v bodě C, atd.). V bodě A je podíl na zisku i čistý zisk s.r.o. (ČZ) roven 0 Kč. V bodě B je podíl na zisku roven 113 812 Kč a čistý zisk s.r.o. 133 896 Kč. V bodě C je podíl na zisku roven 378 388 Kč a čistý zisk s.r.o. 445 162 Kč. V bodě D je podíl na zisku roven 442 532 Kč a čistý zisk s.r.o. 522 979 Kč.

Graf č. 3 – Zdanitelné výnosy s.r.o.

Jednotlivé body znázorňují tytéž situace a ve stejném pořadí, jak tomu bylo v grafu č. 1. V bodě A je znázorněna situace, kdy lékař pobírá mzdu v nulové výši. Této situaci odpovídají zdanitelné výnosy s.r.o. ve výši 1 603 833 Kč.

V případě, kdy by pan Černý pobíral za práci lékaře minimální mzdu, by s.r.o. musela dosáhnout zdanitelných výnosů ve výši 1 636 403 Kč (bod B).

Bod C odpovídá situaci v kapitole 4.1.3, kdy lékař pobírá mzdu v roční výši 480 000 Kč. Výše zdanitelných výnosů dosažených s.r.o. v tomto případě činí 1 766 684 Kč.

V bodě D je roční výše mzdy lékaře rovna 645 184 Kč (PnZ = 0 Kč) a zdanitelné výnosy s.r.o. 1 822 727 Kč.

Vysvětlení rovnice výnosů $Výn = 0,339 HP_2 + 1 603 833$:

- z kapitoly 4.1.3 je známo: $Výn = ČZ \div 0,81 + Ná$, kde
  - $ČZ = PnZ \div 0,85$
  - $PnZ = -0,689 HP_2 + 442 532$
  - $Ná = 827 380$ (Tab. 4.5) + 130 800 (náklady spojené s odměnou za práci společníka a jednatele včetně povinného pojistného) + 1,34 HP_2 ,
- po dosazení: $Výn = [(442 532 - 0,689 HP_2) \div (0,81 \times 0,85)] + 958 180 + 1,34 HP_2$,
- po úpravě: $Výn = 0,339274 HP_2 + 1 603 833$.

